

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

KONEC LONDONSKE KONFERENCE

Spomenica angleške vlade o razorožitvi — Na velikonočni torek bo podpisana pomorska razorožitvena pogodba

London, 17. aprila. AA. Svoje je bila prečiščena v spodnji zbornici spomenica o rezultatih pomorske razorožitvene konference. Spomenica podaja v glavnem pregled uspehov konference in kaže na ta način fakto v oficijelni formi, ki so bili že objavljeni. Na podlagi teh podatkov je prišlo do popolnega sporazuma med petimi državami, da ne bodo gradile in obnovile bojnih ladij po 35.000 ton od 1. 1931 do vsteteza 1. 1936. Anglija, Zedinjene države in Japonska bodo tako razorožile svoje vojne ladje v razmerju 16:15:9, dočim si Francija in Italija pridržujeta pravico, da lahko zgradita nove ladje za obnovo tonaže, ki jim je bila priznana po washingtonski pogodbi. V spomenici so navedene podrobnosti dogovorjene tonaže med Anglijo, Zedinjenimi državami in Japonsko. Obenem je v spomenici omenjeno, da bo vsebovala pogodba

klavzulo, ki varuje angleški položaj v zvezi z gradbenimi programi drugih držav. Nadalje omenja spomenica sklep, da so tonažne številke od 150.000 ton za rušilce Anglije odvisne od tonaže rušilcev in podmornic drugih evropskih držav, ki so bile zastopane na konferenci. Prav tako omenja, da bo prihranila Anglija samo na oklopnih ladih do 1. 1936 50 milijonov funtov. Končno pravi, da je Anglija zahtevala na ženevski konferenci 1. 1924 skupno tonažo rušilcev, križark in podmornic 737.000 ton, sedaj pa le 541.500 ton. Na ta način je prihranila Anglija nadaljnjih 15 milijonov funtov. Razen materijalnih uspehov so bili doseženi na konferenci tudi veliki moralni uspehi in konferenčni krogi ujam, da bo prišlo pozneje tudi do sporazuma med Francijo in Italijo in da se bosta ti državi priključili tretjemu sporazumu.

London, 17. aprila. Ministrski predsednik Macdonald je včeraj z letalom odpotoval v svoj rojstni kraj Lissieusmouth, kjer bo prebil velikonočne praznike. Na velikonočni ponedeljek se bo vrnil v London, da se v torek udeleži plenarne seje pomorske razorožitvene konference. Pred svojim odhodom je imel Macdonald še razgovor z ameriškim državnim tajnikom Stimsonom in vodjo japonske delegacije. Neoficijelno se poroča, da je redakcija besedila pogodbe zelo napredovala. Pravniki in strokovnjaki so dokončali formulacijo besedila, ki bo takoj dostavljeno vladam v Washingtonu, Parizu, Rimu in Tokiu. Ako ne bo prišlo do nepričakovanih dogodkov, bo velikonočni torek prinesel konec londonske konference.

Pred splošno revolucijo v Indiji

Revolucionarni pokret v Indiji se čim dalje bolj širi in zavzema skrajno resne oblike — V mnogih mestih je došlo že do krvavih spopadov med Indijci in policijo ter je moralo posredovati tudi vojaštvo

London, 17. aprila. Poročila iz Indije dokazujejo, da se pretvarja nekrvava borba indijskih nacionalistov proti angleški nadvladi v vedno bolj krvavo revolucijo. Sprva se je mislilo, da bo ostal Gandhijev pokret osamljen in da bo ponehal sam od sebe, ker se mu prebivalstvo ne bo priključilo. Izkazalo pa se je, da je zajel pokret mnogo širše plasti naroda, kakor pa se je moglo pričakovati.

sodno palačo. Prišlo je vojaštvo, ki je odšlo na demonstrante več saly iz pušk. Ena oseba je bila ubita in 20 več ali manj hudo ranjenih. Končno je policija s pomočjo vojaštva aretirala voditelje manifestantov in za silo vzpostavila mir in red.

Zadnje dni skoraj ni kraja, kjer ne bi prišlo do spopadov med uporniki in policijo. Policija sama je skoro brez moči in povsod je že moralo intervenirati angleško vojaštvo. V vseh večjih mestih vzdržujejo na ulicah varnostno službo s pomočjo oklopnih avtomobilov in vojaških oddelkov. V Kalkuti je prišlo snoč, ponovno do krvavih demonstracij. Domačini so napadli evropski del mesta in onemogočili Evropcem, ki so se mudili po opravkih v drugih delih mesta, povratek v evropsko kolonijo. Več ljudi je bilo ranjenih.

Kolkata, 17. aprila. Mesto se je nekoliko pomirilo. Po ulicah še vedno krožijo vojaški oddelki.

V Bombayju je množica navajala na skladišče soli in ga zažgala. Vojaštvo je moralo nastopiti z orožjem. Borba je trajala skoraj celo uro. 12 oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

Navbari, 17. aprila. AA. Gandhi bo imel nocoj sestanek s svojimi prostovoljci, nakar bo v soboto krenil v Barde.

V Karahiju, kjer je bil doslej še mir, je bilo zaradi včerašnjih nemirov aretiranih 6 nacionalističnih voditeljev. V Kalkuti je množica ponoči navajala na sodišče, razbila s kamenjem vse šipe in skušala poslopje zažgati. V borbi sta bila dva policajca težko ranjena.

Bombay, 17. aprila. AA. Gandhi priobčuje v listu »Mlada Indija« članek o položaju pokreta civilne neposlušnosti in veči, da je manifestacija množic v Gujeratu presegla vsa pričakovanja. Tudi nastopi množic v Bombayju in v predmestjih tega mesta so bili veličastni. Gandhi zatrjuje, da je obče nenasilje povsem možno in da je to bilo izpričano tekom zadnjih 8 dni. Pristaši novega pokreta naj ohranijo vpricho konjenice in oborožene sile popolnoma hladno kri.

V Bombayju so začeli domačini na veliko prodajati nezakonito pridobljeno sol. Oblasti so napram temu brez moči. Vseposvobod se je položaj tesno včerašnjega dne tako poostil, da je vsak hip računati z izbruhom splošne krvave revolucije.

London, 17. aprila. Iz Lahore poročajo, da se uporno gibanje kljub strogim odredbam angleških oblasti vedno bolj širi ter je zadnje dni zajelo tudi že vse pokrajine v severni Indiji. Tam so pristaši Gandhija zaprli vse šole in razvijajo živahno propagando. Na mnogih krajih je prišlo do spopadov, v katerih je bilo mnogo ranjenih. Angleške čete v Lahori so v stalni pripravljenosti, da bi mogle v potrebi takoj nastopiti. V mestu Amrica sta bila snoč ubita dva policajca. V Mandalore so oblasti obsodile šest oseb zaradi kršenja solnega monopola na 4 do 6 mesečno ječo. Zaradi te obsodbe je prišlo do velikih poličnih demonstracij in krvavih spopadov, v katerih je bilo 30 ljudi težko ranjenih.

Karahi, 17. aprila. Tu so izbruhnili snoči veliki nemiri. Demonstranti so napadli

Metliška elektrarna pogorela

Davi je pogorela elektrarna v Čurilah, ki je preskrbovala tudi Metliko z električnim tokom

Metlika, 17. aprila. V Metliki in okolici se še ni poleglo razburjenje zaradi zadnjega usodnega velikega požara v Zaluki, ki je uničil 32 kmetiskim gospodarjem vse imetje. Zato je umevno, da se je še povečalo, ko je bilo davi prebivalstvo alarmirano, da gori v Čurilah, v občini Božjakovo, elektrarna, ki je last Terezije Nemančič in ki preskrbuje z električnim tokom tudi Metliko. Kakor so pozneje ugotovili, je ogenj nastal, ker se je vnel generator, nato pa ogelje v neposredni bližini. Plamen je objel celo poslopje. Na pomoč so ta-

koj prihiteli gasilci iz Metlike in sosednjih krajev, ki so svoje delo izvršili z vso požrtvovalnostjo. Z metliškega motorno brizgalno se je posrečilo ogenj pogasiti v dveh urah. Na mesto požara so prihiteli takoj tudi orožniki. Povzročena škoda je precejšnja in jo cenijo na 250.000 Din, ker so bili uničeni vsi stroji. Ostalo je le golo zidovje. Lastnica je tem bolj prizadeta, ker je že tretjič pogorela. Elektrarna sicer ni bila velika, zadoščala pa je krajevnim potrebam. Ogenj je nastal ob pol 5. zjutraj.

Ekscurzija grških gospodarskih krogov v Jugoslavijo

Beograd, 17. aprila. M. Dne 11. maja pride v Jugoslavijo iz Grčije velika skupina zastopnikov gospodarskih krogov iz najrazličnejših profesij. Ekscurzijo organizira grško-jugoslovenska liga. V naši državi ostanejo gostje vsega skupaj devet dni. Med drugimi kraji bodo posetili Grki tudi Ljubljano, Celje in Maribor.

Jugoslovensko-rumunska konferenca v Dubrovniku

Beograd, 17. aprila. Dne 28. t. m. se prične v Dubrovniku konferenca zastopnikov naše države in Rumunije o rešitvi neurejenih hidrotehničnih vprašanj. Konferenca bo trajala do 8. maja. Naši delegaciji bo načeloval zastopnik naše države v mednarodni dunavski komisiji Villfan, rumunski delegaciji pa dr. Cosecnu.

Odgoditev bolgarskega sobranja

Beograd, 17. aprila. M. Dne 11. maja da je bilo narodno sobranje odgodeno čez velikonočne počitnice.

Težka letalska nesreča

Chateauroux, 17. aprila. AA. Med zračnim vežbanjem sta dve letali nenadoma trčili skupaj in treščili na tla. Pri padcu na stanovanjsko hišo je bencin eksplodiral in zanetil ogenj. Dve hiši sta b'li vpepeljeni. Več oseb je bilo ranjenih, 4 stanovalci pa ubiti.

Izpitna komisija za uradnike borz dela

Beograd, 17. aprila. Imenovana je komisija za izpite uradnikov javnih borz dela. Predsednik komisije je načelnik ministva Dušan Jeremič.

Borzna poročila. LJUBLJANSKA BORZA.

De vize: Amsterdam 22.705 — 22.765 (22.735), Berlin 13.4775 — 13.5075 (13.4925), Bruselj 787—789 (788,5), Budimpešta 9.885, Curih 1094,4—1097,4 (1095,9), Dunaj 795,44 do 798,44 (796,44), London 274,91

Polom francoske banke

Pariz, 17. aprila. Pirenejsko-orientalska banka v Perpignan je prišla v konkurz. Primanjki naj znaša okroglo 6 milijonov frankov. Prizadeti so večinoma mali vlagatelji.

INOZEMSKA BORZE

Curih: Beograd 9.1275, Pariz 20,22, London 25,085, Newyork 515,80, Bruselj 79,02, Milan 27,025, Madrid 64,55, Berlin 123,11, Dunaj 72,72, Sofija 3,74, Praga 15,28, Varšava 57,85, Budimpešta 90,20, Bukarešta 3,07.

Nevarna epidemija v Taškentu

Berlin, 17. aprila. Po vesteh iz Moskve je izbruhnila v Taškentu epidemija otrpnenja tili-ka. Doslej je umrlo že več tisoč ljudi. Najhuje razsaja epidemija med otroci v starosti izpod 13 let. Pobijanje epidemije je zelo težavno, ker primanjkuje potrebne seruma.

Odobranje občinskih proračunov

Beograd, 17. aprila. Finančno ministvo je izdalo odlok, po katerem smejo občinske proračune, ki izkazujejo občinske doliade na državne davke do največ 150%, do nadaljnjega odobravati bami za svoje področje. Namen tega odloka je, da se odobranje proračunov kar najbolj pospeši, da bi občine zaradi zakasnele potrditve proračuna ne trpele škode. Proračune z občinskimi dokladami preko 150% bo tudi v bodoče odobravalo samo finančno ministvo, da se na ta način prepreči prevelika obremenitev davkoplačevalcev.

Jugoslovensko selo v poplavljeni Franciji

Beograd, 17. aprila. Akcijski odbor za zbiranje prispevkov za francoske poplavljenecem ozemlju iz lesa in stavbnega materiala, ki bo zbran v naši državi, ena cela naselbina. V to svrhu bodo odpotovali v Francijo naši inženjerji, ki bodo vodili vsa dela tako, da bodo izročili francoskemu narodu odnosno nesrečnim poplavljenecem popolnoma obnovljeno naselbino. Transport lesa in ostalega materiala se bo vršil brezplačno. Zbirališče bo na Sušaku, odkoder se bo vršil prevoz z ladjami. Skupna vsota doslej zbranih prispevkov še ni znana, znaša pa gotovo več milijonov, kar je v času gospodarske stagnacije pač lep dokaz požrtvovalnosti in jugoslovensko-francoskega prijateljstva.

Zakon o državnih uradnikih

Beograd, 17. aprila. Uprava glavnega uradniškega saveza je izdala danes naslednji komunik: Uprava glavnega saveza z zastopniki vseh organizacij državnih uradnikov in uslužbencev kraljevine Jugoslavije je imela po predpisi svojih statutov plenarno sejo dne 14. in 15. t. m.; na seji so zastopniki organizacij, včlanjenih v glavnem savezu, podali želje in predloge svojih organizacij v pogledu sprememb zakona o državnih uradnikih in uslužbencih civilnega reda. Ob tej priliki je bil sprejet tudi sklep da se glavni savez odzove vabilu za udeležbo na mednarodnem kongresu državnih uslužbencev, ki se bo vršil od 6. do 8. avgusta v Ženevi. Letošnji kongres glavnega saveza državnih uradnikov in uslužbencev se bo vršil na Cetinju, termin kongresa pa bo določen kasneje.

Vstaja v Abesiniji

London, 17. aprila. AA. »Daily News« poroča, da je nastal v Abesiniji upor proti cesarju Tafariju. Cesarja obtožujejo, da je zastupil pokojno cesarico Zadatijo, ki je nedavno umrla. Uporniške čete se bližajo prestolnici Abesinije. V prvih bitkah so bile čete cesarja Tafarija poražene. Pričakujejo padeč sedanjega cesarja, ker postaja uporniško gibanje od dneva do dneva večje.

Nepoštenost sovjetskih uradnikov

Praga, 17. aprila. Listi poročajo, da so pred dnevi razkriti na praškem sovjetskem trgovskem zastopstvu velike poverbe. Uradnik tega zastopstva je izdajal carinske račune proti oškodovanih na nižje zneske, zaradi česar je bila carinska uprava oškodovana za znatne zneske. Krivce je bil takoj odpuščen iz sovjetske službe.

Nova nemška oklopnica

Berlin, 17. aprila. AA. Wolfov urad poroča, da je državni svet odobril kredit v znesku 2,9 milijona zlatih mark za zgraditev oklopnice B.

Grško-bolgarski odnošaji

Prihod sofijskega angleškega poslanika v Atene — Imenovanje odbora za revizijo zakonov

Atene, 17. aprila. AA. Neki listi so poročali, da je prihod angleškega poslanika v Sofijo v zvezi z ureditvijo odnošajev med Bolgarsko in Grčijo. Polslužbeni listi demantirajo te informacije in pravijo, da je angleški poslanik Watterlov prišel v Grčijo zaradi udeležbe pri delniških svečanostih. Listi trdijo nadalje, da grško-bolgarski odnošaji niso prišli do točke, ki bi zahtevala posredovanje kake tretje sile. Angleška vlada, kakor znano, nima navade vmešavati se v tuje odnošaje: Službeni list »Messenger des Athenes« izraža upanje, da Bolgarska ne bo še dalje zavlačevala zadeve in da ne bo prisilila Grčije k

predložitvi vprašanja mednarodnemu razsodišču v Haagu.

Atene, 17. aprila. AA. Pred svojim odhodom na Kreto, kjer bo ostal preko velikonočnih praznikov, je predsednik grške vlade Venizelos imenoval poseben odbor za revizijo vseh zakonov, ki jih zahtevajo posamezna ministva, da se tako napravi konec neprestanemu predlaganju številnih novih zakonov, kar povzroča nered v parlamentu. Pred odhodom Venizelosa na Kreto, je bilo izvoljeno novo vodstvo njegove stranke, v katero je vstopil tudi njegov sin.

Zaključitev angleško-ruske trgovinske pogodbe

Včeraj je bil v Londonu podpisan začasni trgovinski sporazum med Anglijo in Rusijo

London, 17. aprila. AA. Včeraj popoldne sta podpisala angleški zunanji minister Henderson in ruski poslanik Sokolnikov v prostorih zunanjega ministva začasni trgovinski sporazum med angleško in rusko vlado. Ta sporazum bo veljal za modus vivendi, dokler ne bo sklenjena popolna trgovinska pogodba. Po tem sporazumu priznavata pogodbeni stranki klavzulo največje ugodnosti za podanike, juridične osebe, narodne proizvode in industrijske izdelke obeh držav.

listu trgovinskega ministva. Za vse morebitne spore v trgovskih poslih bodo pristojna angleška sodišča.

Določbe sporazuma se bodo lahko raztegnile po medsebojnem dogovoru na angleške dominijone z navadno izmenjavo not. Te določbe se bodo prav tako lahko raztegnile na angleške kolonije, protektorate in kolonijalne mandate. Začasni trgovinski sporazum bo ostal v veljavi, dokler ne bo stopila v veljavo trgovinska pogodba. Sporazum se bo lahko odpovedal s šestmesečno napovedjo.

V dodatnem protokolu izjavljata pogodbeni stranki, da bosta skušali izločiti vse nesporazume, ki bi ovirali trgovinske odnošaje, in da bosta vodili svojo trgovinsko politiko edinole na podlagi finančnih in trgovinskih vidikov. Obe državi ne bosta izdajali zakonov ali pa upravnih odredb, ki bi škodovala trgovini ene ali druge države z inozemstvom.

Pri podpisu sporazuma je Henderson izjavil, da južna Afrika in Irska ne spadata pod določbe, ki se nanašajo na dominijone.

Moskva, 17. aprila. V navzočnosti zastopnikov angleškega poslanništva in višjih sovjetskih uradnikov je bil danes otvoren angleški oddelek v sovjetski trgovinski zbornici. Zunanji minister Litvinov je govoril tudi o skorajšnjem podpisu rusko-angleške trgovinske pogodbe, ki jo bosta v dogledni bodočnosti ratificirali obe vladi. Pogodba je največjega političnega pomena.

Neurja po vsej Evropi

Zima v Franciji in Španiji — Silen vihar v Gornji Avstriji — Mnogo ljudi ponesrečilo

Pariz, 17. aprila. AA. V vsej vzhodni Franciji je zavladal hud mraz. Po tridnevem deževju v Parizu je v mestu nastal precejšen hlad. Pariška meteorološka postaja napoveduje v vsej Franciji in enem delu Evrope bladen dež, ponekod tudi sneg.

in v gozdovih velikansko škodo. Na več krajih so telefonske in brzojavne zveze prekinjene.

Linz, 17. aprila. V severnem delu gornje Avstrije in v področju Češkega lesa je razsajalo včeraj popoldne strahovito neurje, kakršnega ne pomnijo tudi najstarejši ljudje. Strahovitemu viharu, ki je podiral hiše, ruval drevesa in z orkansko silo opustošil cele pokrajine, je sledil še hujši snežni metež. V par urah je zapadlo nad pol metra snega, pod čegar težo so se udirale strehe in rušile od viharja omajane hiše. Po dosedanjih poročilih je bilo že več smrtnih nesreč. Temperatura je padla na 10 stopinj pod ničlo.

Madrid, 17. aprila. V Leonu sneži in je nastal hud mraz. Še nikoli ni bilo v Španiji v tem času tako mrzlo kot sedaj.

Pariz, 17. aprila. Nad vso Francijo je zavladao izredno mrzlo vreme. Iz več krajev poročajo o silnih snežnih viharjih. Najhuji snežni vihar je divjal v bližini železniške predora pri Mont Cenisu, kjer teži sneg 20 čevljev visoko.

Dunaj, 17. aprila. V Gornji Avstriji divjajo sneni viharji, ki so napravili v vrtovih

Banovinske davščine dravske banovine

V Uradnem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 50 z dne 16. t. m. je objavljena uredba o banovinskih davščinah, ki se glasi:

Banovinske davščine na državno neposredne davke.

§ 1. Na vse neposredne državne davke (davek na dohodek od zemljišč, na dohodek od zgradb, na dohodek od podjetij obratov in poklicev, na dohodek podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov, na rente in na dohodek od nesamostalnega dela in poklica) se pobira 40% banovinska določila.

§ 2. To določilo odmerjajo in pobirajo davčne uprave ter odvajajo mesečno banovinski blagajni.

§ 3. Po § 63. zakona o banški upravi veljajo za te določile predpisi za državne davke tako glede odmere kakor tudi glede načina pobiranja, pristojnega izterjevanja, zamudnih obresti, zastaranja itd.

Banovinska davščina na plesne prireditve, podaljšavo policijske ure in 50% na določila na državno veselico takso.

§ 4. Za vsako javno plesno prireditev se plačuje v mestih in kopalniških banovinska taksa Din 300.—, v trgih Din 180.—, v vseh ostalih krajih pa Din 80.—.

Opročene so te takse plesne šole glede plesnih vaj, če se pri njih ne točijo alkoholne pijače.

Ta taksa se more v mestih in letoviških krajih odmeriti počez.

§ 5. Za vsako podaljšavo policijske ure se plačuje v mestih in kopalniških banovinska taksa Din 100.—, v trgih Din 60.—, v vseh ostalih krajih pa Din 30.—.

Ta taksa se ne pobira, če je že plačana taksa iz § 4. te uredbe.

Zadnji odstavek § 1. velja tudi tukaj.

§ 6. Banovinsko takso iz §§ 4. in 5. pobirajo in jo odvajajo banovinski blagajni oblasti, pristojna za izdajanje dovolil za plesne prireditve, odnosno za podaljšavo policijske ure.

Dokler banovinska taksa ni plačana, se dovolilo ne sme izdati.

§ 7. Na vse prireditve, za katere se plačuje od vstopa 20%na državna taksa po tarifni postavki 99. a. točki 2.), in v pravnih 5. zakona o taksah, se pobira 50%na banovinska določila.

Kinematografska podjetja plačujejo 4%no banovinsko takso od vrednosti vstopnic.

§ 8. Takso iz § 7. pobira hkrati z državno takso pristojni finančni urad, ki pobira tudi državno takso in jo mesečno odvaža banovinski blagajni.

III. Banovinska taksa na sečnjo gozdov.

§ 9. Banovinska taksa na sečnjo gozdov znaša 2% od prodajne cene lesa, odnosno od vrednosti posekanega lesa, namenjenega za prodajo.

Za prodajno ceno, odnosno vrednost lesa, se smatra prodajna cena, odnosno vrednost na panju.

§ 10. Ta taksa se ne plačuje za les, posekan za lastnikovo uporabo. Prav tako se ne plača ta taksa, če ne preseza izkupček za les v koledarskem letu Din 5000.—, odnosno če porablja lastnik sam kot industrijski les iz lastnega gozda kot sirovino za dokončni industrijski izdelek.

§ 11. To takso plača pravihoma kupec, lastnik pa, če predeleže les zaradi prodaje na način, za katerega ne uživa oprostitev po § 10. te uredbe. Poleg tega jamči prodajalec za takso, če ni izvršil prijave po § 12. te uredbe.

§ 12. Vsako sečnjo gozdov morata prijavit prodajalec in kupec, preden se sečnja začne, pisмено ali ustno občinskemu uradu, v čigar okolišju je gozd; v prijavi morata navesti prodajno, odnosno kupno ceno po § 9. ter predložiti v overjenem prepisu eventualno kupno pogodbo.

Občinski urad overi prijavo, postavi po potrebi nanjo svoje pripombe ter jo predloži nemudoma pristojnemu sreskemu načelniku, ki odmeri banovinsko takso in izroči stranki radi plačila položnico kraljevske banske uprave.

Analogno je postopati tudi, če se seka les za lastno uporabo in za predeležavo.

§ 13. Sreska načelstva predlagajo došle prijave s svojimi opombami mesečno kraljevske banske upravi v pregled.

§ 14. Če se pojavijo zoper napovedano prodajno ceno, odnosno vrednost, osnovani pomisleki, ugotove vrednost lesa po potrebi in po odreditvi kraljevske banske uprave sreski šumarski referenti.

§ 15. Če je ugotovljena vrednost za 20% večja od prijavljene, plača eventualne stroške za ugotovitev oni, ki je podal napačno prijavo.

§ 16. Banovinska taksa na živinske potne liste. Ob prodaji, odnosno tudi živinskih pot-

nih listov, se pobira banovinska taksa v gotovini, in sicer:

- a) za drobnico Din 3.—, b) za velike živali Din 6.—.

Gorenji postavki veljata le za eno glavo živine.

§ 17. To takso pobirajo sreska načelstva, odnosno občinski uradi, ter jo odvajajo mesečno banovinski blagajni s posebnimi izkazi.

§ 18. Sreska načelstva pobirajo to takso ob oddaji tiskovin za živinske potne liste za vsak izvod tiskovine v znesku, določenem v § 16. Občinski uradi pobirajo to takso ob izdajanju živinskih potnih listov samo, če se izda en živinski potni list za več glav živine. V tem primeru morajo vpoštevat, da je za eno glavo taksa že plačana, ter pobe- rejo le takso za vsako nadaljnjo glavo.

Banovinska trošarina na potrošek Premoga.

§ 19. Od premoga, ki se potroši na ozemlju dravske banovine, se plačuje banovinska trošarina, ki znaša na tono:

- 1.) pri rjavem premogu in sicer: a) kosovcu Din 10.—, b) kockovcu in ravnem premogu Din 7.—, c) orehovcu Din 5.—, d) srahovcu, zdrobu in prahu Din 3.—; 2.) pri črnem premogu 50% več kot pri rjavem premogu; 3.) pri hmitu 50% manj kot pri rjavem premogu.

§ 20. Plačevanja te trošarine so oproščena državna in samoupravna telesa, toda samoupravna samo, kolikor ne služi premog v pridobitne svrhe; nadalje premog za proizvodnjo električnega toka, od katerega se plačuje banovinska trošarina na potrošek električnega toka.

Podjetja, ki uporabljajo premog kot sirovino za industrijsko predelavo, so glede premoga, porabljenega za te namene, oproščena plačevanja te trošarine.

Nadalje se ne plačuje ta trošarina za premog, ki ga uporabljajo premogovniki za deputate svojim uslužbencem.

§ 21. Pri prodajah premoga izpod 10 ton pobirajo to trošarino in jo odvajajo banovinski blagajni vsakih 10 dni proizvajalci sami; v vseh ostalih primerih plačujejo to davščino kupci.

Trošarino odmerja in pobira kraljevska banska uprava, pri čemer sme uporabljati tudi organe finančne kontrole in mestni donodarstveni uradov.

§ 22. Proizvajalec premoga morata voditi o množinah premoga, prodanih za potrošek v dravski banovini, dva seznamka; v prvem vpisujejo prodajo pod 10 ton, v drugem pa vse ostale prodaje.

Seznamki morajo obsežati kupčevo ime, njega priimek in bivališče, kakor tudi množino in vrsto premoga.

Ti seznamki se zaključujejo in predlagajo kraljevske banske uprave vsakih 10 dni.

Ce se ne vodijo seznamki točno, jamči za trošarino proizvajalec.

Trgovci premoga so dolžni prijavit vsak prejem premoga pristojnemu oddelku finančne kontrole 24 ur po prejemu.

§ 23. Proizvajalci in trgovci premoga morajo dovoliti zaradi kontrole orzanom kraljevske banske uprave vpogled v njih knjige glede oddaje premoga.

§ 24. Premog, uvožen v območje dravske banovine, mora prijavitelj prejemnik v 24 urah po prejemu pristojnemu oddelku finančne kontrole ter plačati banovinsko trošarino na čekovni račun kraljevske banske uprave. Prijavitelj je množino, vrsto in izvor premoga.

Prav tako morajo prijavitelj železniške postaje namembnega kraja v območju dravske banovine vse pošilke premoga, ki se uvozi v območje dravske banovine, kraljevske banske uprave. Izvzete so pošilke za državne ustanove.

VI. Banovinska trošarina na konsum električnega toka.

§ 25. Od konsumna električnega toka v območju dravske banovine se plačuje banovinska trošarina in sicer ne samo za konsum toka proti odškodnini, temveč tudi, če se uporablja tok iz lastne naprave in če se oddaja brez odškodnine.

§ 26. Od plačila te trošarine je izvzeta uporaba toka za državne in samoupravne zavode in urade. Ta oprostitev pa se ne nanaša na pridobitna podjetja.

Prav tako je oproščen plačevanja te trošarine tok iz parne centrale, ki se proizvaja s premogom v protežni meri za lastno uporabo. Če pa se proizvaja v protežni meri zaradi oddaje, se mora ta trošarina plačati.

§ 27. Banovinska trošarina znaša 2% odškodnine, ki jo plača konsumant za tok.

Ta postavka se zniža za 50% za tok, ki se uporablja kot pogonska sila, a za 75% za tok, kolikor se uporablja v elektrokemijske in elektrometatarske svrhe.

Znesek tako izračunane trošarine se zakroži na desetine dinarja.

§ 28. Če se odškodnina ne plačuje ali če gre za porabo toka, proizvedenega v lastni napravi, ustanovi odmerno osnovo kraljevske banske uprave sporazumno z oddajalcem, odnosno proizvajalcem toka.

§ 29. Če se sporazum ne doseže, določijo odmerno osnovo ban z ocenitvijo vrednosti proizvedene električne energije v danih razmerah.

§ 28. To trošarino pobirajo podjetja, ki tok neposredno dobavljajo konsumentom, obenem z odškodnino za porabljeni tok.

V vseh drugih primerih plačujejo to trošarino proizvajalci (konsumenti) sami.

§ 29. 1.) Podjetja, navedena v prvem odstavku § 28., odvajajo pobrano trošarino mesečno za prejšnji mesec banovinski blagajni obenem s pregledno sestavo pobranih zneskov.

2.) V primeru drugega odstavka § 28. se mora plačati banovinska trošarina za vse leto od dne 15. julija, če ne preseza na leto Din 500.—. Če znaša trošarina od Din 500 do Din 2000.—, je plačati prvo potovico do dne 15. maja, drugo potovico pa do dne 15. novembra vsakega leta. Če znaša trošarina preko Din 2000.—, se plačuje v mesečnih obrokih.

Dokler se ne predpiše trošarina za novo leto, jo je plačevati po predpisu iz prejšnjega leta.

§ 30. Do konca meseca januarja vsakega leta morajo predložiti podjetja iz § 28. te uredbe kraljevske banske upravi sumarni izkaz o toku, porabljenem v prejšnjem letu, ter navesti v izkazu vrednost, da se dokončno predpiše trošarina za prejšnje leto.

§ 31. Lastniki elektrane, kakor tudi posredovalci oddaje toka morajo dovoliti organom finančne kontrole in kraljevske banske uprave zaradi kontrole, ali se pravilno plačuje ta trošarina, vsak čas vpogled v knjige o prodaji toka, dostop do številnih ali drugih kontrolnih aparatov in v pregled v račune, ki jih izdajajo odjemalcem za tok.

VII. Banovinska trošarina na vino in ostale alkoholne tekočine v območju dravske banovine.

§ 32. Na vino in vinski mošt, ki se prodaja ali podarja za neposredni konsum ali pa za prodajo na drobno v območju dravske banovine, se plačuje banovinska trošarina, ki znaša na vino Din 1.—, na vinski mošt pa Din 0,60 od litra.

Na vino, ki ima nad 18° alkohola, se plačuje banovinska trošarina po postavki za špirt.

§ 33. Če ne preseza množina podarjenega vina 5 litrov naenkrat, se banovinska trošarina ne pobira.

Prav to velja za zbirčno vino.

§ 34. Glede vina, potrošenega iz lastnih vinogradov, veljajo določili predpisi zakona o državnih trošarinah.

§ 35. Na vse ostale vrste alkoholnih tekočin, ki se potrošijo, porabi ali prodajo za nadrobno prodajo v območju dravske banovine, se pobira banovinska trošarina v nastopni izmeri:

- na pivo Din 60.— od hl na esence, ekstrakte in eterka olja z alkoholom Din 400.— od 100 kg na liker, rum, konjak, špirt Din 7.— od hl, na žganje Din 5.— od hl.

§ 36. Banovinsko trošarino pobirajo organi finančne kontrole, odnosno tudi občinski uradi, ter jo odvajajo sproti na čekovni račun kraljevske banske uprave.

§ 37. Kdor prejme v območju dravske banovine predmete, zavezane banovinski trošarini, za neposredni potrošek, porabo ali prodajo na drobno, mora prijavitelj v 24 urah, odkar jih je videl, odnosno postavil v šaranišče, kontrolnemu organu njih vrsto in količino, glede žganih alkoholnih tekočin pa po možnosti njih alkoholnost ter plačati sočasno s prijavo ustrezno banovinsko trošarino.

§ 38. Če ima množina alkoholnih tekočin manj kot pet litrov čistega alkohola, plača banovinsko trošarino odsvojiteli.

§ 39. Če se kupčevo identiteta ne more dognati, jamči prodajalec za plačilo banovinske trošarine.

§ 40. Zakonska določila o državni trošarini je uporabljati, kolikor ne nasprotujejo tej uredbi, zmiselno tudi ob pobiranju banovinskih trošarin.

VIII. Banovinska davščina na motorna vozila.

§ 41. Banovinska davščina na motorna vozila so zavezana vsa motorna vozila, registrirana v dravski banovini. Tej davščini so zavezana tudi inozemska motorna vozila, ki se uporabljajo v območju dravske banovine dlje kot tri mesece na leto.

§ 42. Banovinsko davščino plačuje lastnik, odnosno pri inozemskih vozilih oni, ki to vozilo uporablja.

§ 43. Banovinske davščine se oproščajo:

- 1.) Nerabna vozila. Nerabnost se ugotovi na način, ki je predpisan za ugotavljanje nerabnosti zaradi plačila državne takse na motorna vozila. Za to ugotovitev se ne plača taksa. 2.) Traktorji, ki se uporabljajo zgolj v poljedelske svrhe, in stacionarni motorji, ki služijo v pogonske svrhe v obrtu, poljedelstvu in industriji. 3.) Motorna vozila, ki so v skladu z zakonom prodaja, kolikor se ne uporabljajo. 4.) Vsa državna, banovinska in druga samoupravna vozila, toda samoupravna samo, če ne služijo v pridobitne svrhe. 5.) Motorna vozila dobrodelnih ustanov, kolikor se uporabljajo v dobrodelne svrhe.

VESELA JE MAMICA

Kadar se zdravo dete sladko smehlja na čisti in ko sneg beli blazini. Vsaka mati pa ne ve, da je zdravlje mete dober v veliki uzeri odvisno tudi od tega, da-li so perilo in plenice dovolj desinficirane t. j. brez bacilov. Dečje perilo, oprano z Albus-žvono milom ne samo da je čisto in belo ko sneg, temveč je tudi desinficirano.

Zdravlje svojih otrok varujete, ako uporabljate za pranje perila

Albus
ZVONO MILO

7.) Motorna vozila, ki so bila izven uporabe zdržerna vsaj šest mesecev, za nadaljnji čas, v katerem se ne uporabljajo.

8.) Vsa motorna vozila za čas, ko so rekvirirana od državnega, odnosno vojaškega oblastva.

§ 42. Banovinska davščina na motorna vozila znaša na leto:

- 1.) za osebne avtomobile: za vsakih začetih 50 kg čiste teže Din 25.—
- 2.) za tovorne avtomobile: za vsakih začetih 50 kg čiste teže Din 15.—, poleg tega še za vsakih začetih 50 kg nosilnosti: a) do 1500 kg Din 10.—, b) nad 1500 kg Din 5.—
- 3.) Za traktorje za vsakih začetih 50 kg čiste teže Din 20.—
- 4.) Za motocikle s priklopnimi sedeži in brez priklopnega sedeža: za vsakih začetih 10 kg čiste teže Din 10.—

(Konec priobčimo jutri.)

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Četrtek, 17. aprila 1930, katoličani: vel. četrtek, pravoslavni: 4. aprila, Gjorgje.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Drama: INRI.
Kinematografi vsi zaprti.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Leustek, Reeljeva cesta; Bohinc, Rimejka cesta.

Sport

Glavna skupščina LNP

Elizabeta opozicije

Sooči se je vršila v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti glavna skupščina LNP, ki je pokražila, da prepred med večino in opozicijo se ni premoščeno in da v doglednem času se ni računati z zboljšanim položaja ter splošnim kompromisnim delom, kar bi bilo v interesu nogometnega sporta samo želiti. Glede na dejstvo, da je verifikacijski odbor odklonil Slaviji glasovalno pravico, češ da je klub v likvidaciji, kar je razvidno iz policijskega poročila, obenem na verifikiral glasove Mure, Soštanj in Diska, ki že leto dni niso nastopili in toraj na podlagi saveznih pravil nimajo pravice glasovanja, je opozicija — skupno 11 delegatov — zapustila dvorano.

Po eksodus opozicije se je skupščina nadaljevala. Izpellen je bil naslednji odbor: predsednik inž. Miloš Ribarič, I. podpredsednik inž. Stanko Jurš, II. podpredsednik inž. Milutin Debeljak, I. tajnik Mario Kuret, II. tajnik Pavel Kovac, blagajnik Franc Setina in odborniki Ivan Novak, Utrih Vošnjak, Alojzij Marinič, Ivan Dordec, Anton Gostič, Ivan Krall, Nedeljko Buljevič, Evgen Betetto, Ciril Kemperle, Stanko Logar, inž. Kutliž in Drago Malovrh.

— GAK se je vrnil z arhiška turneje. Graški prvak GAK, ki je bil tri tedne na turneji v Afriki, se dreval ob 20. vrne s turneje, ki je uspešno končala. Moštvo je odigralo šest tekem in je v vseh zmagalo v skupnem razmerju 22:6. Graščani pripravljajo prvačo priredbo sprejem. Kakor znano, igra GAK opa velikonočne praznike v Ljubljani, kjer nastopi proti Miriji. Za gostovanje slovitega graškega moštva, ki prav nič ne zaostaja za profesionalnimi današnjimi klubi, vlada v Ljubljani veliko zanimanje.

Iz gledališke pisarne

Drama

Začetek ob 20.

Četrtek, 17.: INRI, izven.
Petek, 18.: ob 16. INRI, izven.
Sobota, 19.: zaprti.
Nedelja, 20.: ob 15. INRI, izven. Znižane cene.
ob 20. Konec poti. Ljudska predstava pri znanih cenah, izven.
Ponedeljek, 21.: ob 15. INRI, izven. Znižane cene.
Ob 20. Za ljubezen so zdravlja. Ljudska predstava pri znanih cenah, izven.

Pasijonska igra I. N. R. I. v ljubljanski dram. V petek popoldne ob 16. se bo vprizorila v ljubljanski dram. pasijonska igra I. N. R. I. Ta predstava je v prvi vrsti namenjena ljubljanskim okoličinam, ki tudi sicer prihajajo ta dan v velikem številu molit ljubljanske božje grobe. Konec predstave je ob pol 7. zvečer.

Velikonočni prazniki v ljubljanskem gledališču. Drama vprizori v nedeljo in ponedeljek ob 15. pasijonsko igro I. N. R. I. pri znanih cenah. Na Veliko nedeljo zvečer bo prva repriza angleške drame »Konec poti«, ki je dosegla v Ciril Debečeviči režiji pri premijeri velik igralski uspeh. To delo odlikuje globoka resna vsebina. Posamezne vloge pa so na našem odru kar najbolj izvedene, kar je soglasno priznala vsa ljubljanska kritika. Na Veliki ponedeljek zvečer pa se vprizori »Za ljubezen so zdravlja« Ijubka Nestroyeva burka, ki je tolikrat pozabavala navzoče občinstvo. V operi se poje na Veliko nedeljo popoldne ob 15. veličastna Bellinijeva opera Norma, ki je polna lepih sladkih melodij in velikih ansamblov. Zvečer gostuje gospa Gjungle-nac v Puccinijevi operi »Boheme«. Na Veliki ponedeljek popoldne se poje priljubljena Zelerjeva opereta »Tičar«, zvečer pa je drugo gostovanje gospe Zlate Gjungle-nac v Puccinijevi operi Madame Butterfly. Vse predstave so ljudske, pri znanih cenah. V torko po praznikih ostane gledališče zaprti.

Opozarjamo na nocojšnjo vprizoritv pasijonske igre I. N. R. I. z gospodom Gregorinom v vlogi Kristusa. Začetek točno ob 20.

Opera

Začetek ob pol 20.

Četrtek, 17.: zaprti.
Petek, 18.: zaprti.
Sobota, 19.: zaprti.
Nedelja, 20.: ob 15. Norma. Ljudska predstava pri znanih cenah, izven.
Ob pol 20. Boheme. Gostuje za Zlata Gjungle-nac. Ljudska predstava pri znanih cenah, izven.
Ponedeljek, 21.: ob 15. Tičar, opereta. Ljudska predstava pri znanih cenah, izven.
Ob pol 20. Madame Butterfly. Gostuje za Zlata Gjungle-nac. Ljudska predstava pri znanih cenah, izven.

Opera tri dni zaprti. V četrtek 17., petek 18., sobota 19. t. m. ostane opera zaprti. V nedeljo 20. in ponedeljek 21. t. m. zvečer nastopi kot gost odlična pevka Zlata Gjungle-nac, primadona beogradskega gledališča in sicer v »Bohemi« kot Mimi in v »M. Butterfly« v naslovni partiji. Ga. Gjungle-nac ima izredno lep glas ter jo odlikuje visoka muzikalna naobrazba. V nedeljo popoldne se poje Bellinijeva opera »Norma« z go. Zlato Špearh v naslovni partiji. V ponedeljek popoldne se pa vprizori najuspešnejša opereta letošnje sezone »Tičar«. Predprodaja vstopnic pri dnevi blagajni in opernem gledališču. Ljubitelji in posetniki opere obveščamo, da pripravljava uprava operni teden domačih ozir. jugoslovanskih del in to v prvi polovici meseca maja.

Odlični gost v ljubljanski operi. Oba velikonočna praznika gostuje v naši operi opera pevka, gospa Zlata Gjungle-nac-Gavella, članica beogradske opere. Gospa Gjungle-nac je odlična umetnica, ki poje lirčno in mladodramatske partije v beogradske operi z največjimi uspehi. Njen izredno lep glas in velika umetniška igralska sposobnost ji je uspehe v polni meri garantirata. Pred svojim prihodom v Beograd je bila gospa Gjungle-nac članica zestrške opere. Ker hosta ti dve gostovanji edini gostovanji te odlične umetnice na našem odru, še prav posebno opozarjamo občinstvo na ti dve predstavi. V nedeljo poje Mimi v Boheme, v ponedeljek pa naslovno partijo v Madame Butterfly.

PRIPRAVE ZA VSESOKOLSKI ZLET V BEOGRADU

Doslej je prijavljenih 22.000 Sokolov in 11.650 dijakov poleg naraščaja in vojaštva — češkoslovaških Sokolov prispe poleg Poljakov in Rusov 12.000, dijakov pa 7000

Vsesokolski zlet v Beogradu meseca junija bo ena največjih in najpomembnejših manifestacij zdravja, moči in bratstva. Zanj se vrše obširne priprave po vsej državi, kjer obstojijo sokolske organizacije, predvsem pa v Beogradu. Ker bo za zlet splošnega narodnega pomena, objavljamo naslednje informativno poročilo iz sokolskih vrst o nameni sokolske organizacije, o pomenu sokolskega zleta in pripravah zanj.

Tyrtov velik nauk o Sokolstvu, tako vrvljen in plemenit, kakor ne more na enakega pokazati nobena druga ustanova, je poglavlje v našem duševnem življenju globoko korenine in jugoslovensko Sokolstvo se zvesto svojim načelom zopet pripravlja za svojo olimpijado, da proslavi s čustvi globokega spoštovanja in z najresnejšo voljo udeleževanja dragoceno dedičino nesmrtnega učitelja. Naše Sokolstvo se pripravlja s največjo verno, da zbere svoje čete prvič v naši prestolnici, da pred javnostjo pokaže uspehe svojega dolgoletnega tihega dela. Naš namen je bil in mora biti v bodoče, da pripravimo svojemu narodu večno življenje.

Hočemo biti močan in zdrav narod

ki more v vsakem oziru vzdržati tekmovanja z drugimi narodi. Za to je treba vztrajnega, dolgoletnega dela, treba je močne volje, ki nikdar ne podleže niti brutali sili, niti kakemu trenutnemu neugodnemu položaju.

Sokolska ideja je ideja resnice, železne logike, je ideja lepote in s to ozko zvezana ideja pravnoti. Hočemo telesno lepoto, pa tudi notranjo lepoto, lepoto duše in duha. Ves sokolski vadbeni estav je prejel lepote. Ze v resnični lepoti, v sredstvih in metodah, kako jo doseči, najdeš svojo moralo. S sistematičnim vedenjem krepiš telo in ga ohraniš zdravega. Logično moraš tudi odvrniti od njega vse, kar ga utegne slabiti in mu škodovati. S tem napovedujemo boj vsem strupom, ki trujejo organizem, ker izgubi sicer vežbanje telesa vsakemisel. Naš narod pa mora biti narod poštenjakov, narod znatajev.

V morali skušaj prekositi svoje sosede

in potem boš tudi v drugih pogledih nad njimi. Ljubi svoj narod in delaj zanj, toda nesebično in brez estranskih namenov samo radi naroda samega. Ne išči v tem svojem delu časti in slave, še manj drugega plačila ali celo gromnega dobička. Sokolstvo bo diči kot last slovenskih narodov kvas, ki jih pusti vznajati, in vez, ki jih približuje in veže v enotnem hotenju in mišljenju. V Sokolstvu prerajeno Slovanstvo bodi vsem ostalemu svetu vodnik in učitelj. Učitelj pravice, svobode, bratstva! S temi gesli je šlo jugoslovensko Sokolstvo k pripravam za veliko olimpijado v Beogradu.

Priprave za zlet

so v polnem tiru in le dobra dva meseca nas še ločita, ko bo naša prestolnica prvič pozdravljala predvsem našo sokolsko mladino. Priprave za zlet zahtevajo od zletnega odbora mnogo požrtvovalnosti in veliko število sokolskih delavcev je že več mesecev marljivo pri delu. Priprave za zlet pa zahtevajo dela in požrtvovalnosti vseh. Vse župe in vsa društva in sleherni Sokol se mora zavedati, da stojimo pred eno naših najvažnejših in največjih sokolskih prireditvev v naši državi, na kateri gre za čast in ponos Sokolstva. V sokolskih vseh ne sme biti malodušnosti in medsebojno zapiranje mora vladati povsod. Na zlet ne greš iskati zabave, temveč dela in zopet dela. Zato sledi iz tega, da se zahtevata od vsakega požrtvovalnost in disciplina, ker je le tako zasiguran uspeh zleta.

Claude Farréra:

Turški pes

Predno začnem, morate vedeti: imam rad mačke in ne ljubim psov. Zares bizarna in nazadnjaška kapricija. Človek, do skrajnosti sebična žival, meni pri življenju kot svojih tovariših v prvi vrsti suženstvo, petolizništvo in strahopetnost. V bistvu povsem »pasje« lastnosti. Jaz pa cenim neodvisnost, samozavest in dostojanstvo, tri slabe lastnosti, katere imajo mačke. Nič ni tako zaperno, kakor pridobiti si pri najmanjši priložnosti naklonjenost neznanega psa, ki je takoj pripravljen lizati prah iz naših čevljev. Nič mi ne ugaja tako, kakor če pridobim po dotegem in težkem prizadevanju simpatijo svoje mačke, ki je mimogrede rečeno vedno odklanjala vlogo mojega sužnja in mi je bila samo prijateljica. — Se vam zdim smešen? — Naj bo. Toda vidite, da se morate zahvaliti samo moji vdanosti, da vam ne odgovorim slabo. Molčim, toda drugače ne sodim o tem...

Navzlic temu imam rad mačke in sovražim pse. Od tega pravila napravim takoj izjemo: je pasja rasa, katero sem imel in imam rad. Ne uganete katera. Ne gre nam za colliere, niti za volčjake, niti za foxterriere. Vse te luksuzne zverine so mi enako zoperne. Edina pasja rasa, ki je naša mišič in v mojih očeh, ni domača rasa. To je zelo primitivna rasa turških blodnih psov, brez gospodarja in pasje hišice, brez verige in nagobčnika, zasplovanih, lačnih in ponos-

Naš zlet ima predvsem

velik narodni pomen

ne samo zato, ker nastopi na njem pred javnostjo Sokolstvo kot najmočnejša narodna organizacija, temveč zlasti zato, ker je narodnost, služba narodu, glavna podlaga in jedro sokolske ideje. Ne mislimo one besedne in navdušene narodnosti, ki se vedno pojavlja pri takih prireditvah, čeprav je ni podcenjevali, temveč zlasti to, da se narodna zavest pri naših zletih vedno ojači in da se na teh narodnih taborih zberejo vsi sloji naroda brez vsakršne razlike. Polagati moramo mnogo važnosti na to, da vsi ti ljudje s svojim Sokolstvom dokažejo, da ne vežbajo le zase, da ne skrbijo le za svoje osebno zdravje, temveč, da stremijo vsi za tem, da bo narod zdrav, krepak in sposoben braniti svojo domovino, svojo svobodo. Naš zlet ima narodni pomen, ker se pri njem učimo postaviti vse svoje moči v službo celote in se v njeno korist odreči vseh udobnosti ter zmanjšati svoje potrebe na najmanjše, zavedajoč se, da je narod ona celota, ki ji žrtvujemo vse.

Naš zlet ima velik narodni pomen, ker je Sokolstvo pred vsemi poklicano

vzgojiti naš narod

v lastnostih, ki so bile od vekov narodne in ki dajejo našemu narodu ono odporno moč, ki ga čuva pred vsemi sovragi.

Kakor je zlet velikega narodnega pomena, tako je tudi velikega slovenskega pomena. V Beogradu se zbere ob zletu vsa slovenska rodbina in

Sokolstvo bo združilo zopet vse Slovane

v bratski vzajemnosti, da tako znova dokaže, da je ono v prvi vrsti poklicano, združiti vse Slovane v močeno sokolsko organizacijo.

Zlet v Beogradu je pa tudi velikega državnega pomena. Prav v današnjih časih je za našo slobodno državo velikanskega pomena, da se zberejo prvič v prestolnici ogromne čete naše narodne vojske, čete naših telovadcev in discipliniranih Sokolov, ki si leta in leta krepijo svoje telo ter tvorijo tako krepko organizacijo moč, ki so vsakokrat pripravljeno žrtvovati se za domovino. Naše zlete vedno obiščejo številni tuji in zlasti v Beogradu jih bo veliko število, vsled česar je velikega pomena za državo, da vidijo na lastne oči discipliniran in močeno nastop sokolske organizacije, ki mora veličastno vplivati na one, ki vidijo pri nas samo Balkan in Balkan. Dokazati jim moramo, da smo država reda in miru in da je tudi pri nas kultura doma. Na ta način lahko najbolj uničimo vso veliko propagando naših nasprotnikov proti naši državi.

Da je zlet velikega pomena tudi v gospodarskem oziru, mi ni treba poudarjati.

Velikega pomena pa je zlet tudi naši organizaciji sami. Telovadni nastopi zahtevajo od vsega članstva mnogo vežbe, zlasti še, ker se zahteva od vseh edinic enaka vežba in enako delo in to za dobo skoro cellega leta. Zletne vaje in vežbe uvajajo v vseh edinicah

enotno delo

in enotno telesno vzgojo, kar je velikega pomena za tozadnji napredek. S pripravami za zlet se utrdi disciplina in naša organizacija, se poglobi sokolska zavest, ker zahtevajo mnogo praktične izvršitve idej, ki jih propagira Sokolstvo.

Iz vsega tega je torej jasno razvidno, da je uspeh našega zleta veliko in velevažno vprašanje za ves narod in državo.

Prvi vesokolski zlet v naši prestolnici mora biti najlepša manifestacija Sokolstva in njegove ideje. Vsa pripravljajna dela za zlet vodi

zletni odbor v Beogradu

ki mu je na čelu II. podstarosta Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije br. Paunković. Vse delo je razdeljeno na številne odseke, ki so marljivo na delu. V teh odsekih je združenih nekaj sto Sokolov-delavcev, ki požrtvovalno vršijo svoje naloge.

Zletišče se nahaja skoro v sredini Beograda, kar bo zelo ugodno za telovadce in za občinstvo.

Zletišče je v glavnem že dogotovljeno

in do srede meseca maja bodo postavljene zadnje tribune za gledalce. Na zletišču je prostora za 3600 telovadcev in za 40.000 gledalcev. Za prenočišča skrbi stanovanjski odsek, ki je marljivo na delu, da preskrbi stroho tisočem Sokolov in drugega občinstva. Doslej je

prijavljenih 4300 telovadcev

in vseh skupaj do 22.000 Sokolov. Prijave še vedno prihajajo, tako da bo to število znatno preokračeno. Zleta se udeležijo v velikem številu Čehi, ki jih pride do 12.000, in Poljaki ter Rusi v emigraciji. Poleg tega pa pridejo na zlet tudi Francozi, Belgijci, Angleži, Rumuni itd.

Zletni dnevi so določeni za ves mesec junij ter je

zlet razdeljen na štiri dele

Prva zletna nedelja je posvečena srednješkolski mladini, druga vojski, tretja sokolskemu naraščaju in četrta članstvu. Zletni dnevi srednješkolske mladine bodo 7. in 8. junija. V teh dneh pobiti v Beograd srednješkolska mladina iz vse Jugoslavije. Razen tega pridejo gosti - dijaki iz Češkoslovaške. Doslej je prijavljenih 7000 srednješolcev iz Češkoslovaške in sicer 4000 učencev in 3000 učenk.

Iz naše države se je prijavilo 72 gimnazij in 12 učiteljskih šol. Te šole so doslej prijavile 11.650 učencev. Med prijavljenimi je 3148 učencev višjih razredov in 4073 iz nižjih razredov. Srednješkolskih dijakov je prijavljenih 4430 in sicer 1752 učenk iz višjih razredov in 2678 iz nižjih razredov. Iz Skoplja pride 80 učencev in 80 učenk učiteljske šole z vso opremo za šotore in s poljkimi kuhinjami. Šotore bodo postavili v okolici Beograda. Vsi učenci pridejo v Beograd pod vodstvom svojih telovadnih učiteljev. Cena vožnji za dijake je četrtinska. Z učenci lahko polujejo tudi starši, ki imajo ieti popust na vožnji, morajo si pa sami preskrbeti potrebna prenočišča.

Zletni odbor je izdal za sokolski naraščaj in članstvo posebne

zletne znake

in sicer po ceni 10 Din za naraščaj in 20 Din za članstvo. Zletne znake razpošilja zletni odbor na vsa društva. Zletni znak mora imeti vsak udeleženik zleta, ker sicer ne dobi gotovih olajšav na zletu.

Naraščaj ima na vožnji 75% popusta, članstvo pa — telovadci 75% in netelovadci 50%. Za posebne vlake in prevoz Sokolstva v Beograd vodi vse priprave železniški odsek. Vsa društva morajo do predpisanege termina prijaviti število udeležencev, ker bo le na ta način mogoče izvršiti v redu vse priprave.

Iz vsega navedenega je razvidno, da bo zlet v Beogradu eden največjih zletov v naši državi. Dolžnost vseh Sokolov je, da se z verno in navdušenjem pripravljajo za to našo olimpijado. Le kratak čas nas še loči od prvih nastopov, zato na delo!

NESPORAZUM.

Vratar v hotelu: »Gospod želi sobo s kopalnico?«

Gost: »Mislite mar, da sem prišel na letovišče za to, da se bom kopal v banji?«

Ali ste še ravno tako lepi ako se odkrijete?

Ali se bojite vzeti klobuk z glave — ali radi storite to, da pokažete svoje lepe lase? Na vsak način je to odvisno od tega kako so negovani Vaši lasje. Ako boste za umivanje las rabili vedno le Elida Shampoo boste brhkejša in lepša, kakor ste bili kedaj popreje. Elida Shampoo bo napravil Vaše lase mehke kot svila ter ohlapne, lahne kot puh, zdrave in lepe. Vi boste vedno rada razoglava, ako bodo Vaši lasje dosledno negovani z Elida Shampoojem.

ELIDA SHAMPOO

Bellini: Norma

V jako lepi zunanji opremi, z novimi dekoracijami in večinoma novimi kostimi je bila sinoči ponovno uprizorjena Vincenza Bellinija najboljša opera »Norma«. Stiriintrideset let bo letos minilo (uprizorjena decembra 1896 z gd. Sevčikovo, go. Inemannovo, gg. Raskovičem in Fedezkowskim), odkar smo imeli v Ljubljani slovensko premiero te opere. Takrat so jo mogli ponoviti le še dvakrat, tako da je doživela pri nas troje predstav, dasi je povdarjal poročevalec Z. (dr. Zbašnjik) v Ljubljanskem Zvonu, da je bila premiera prav dobra.

Prvotno je bilo določeno, da bo izvajala veliko, težko in slavno naslovno partijo Norme ga. Vilfan-Kunčeva. Mesto nje je sinoči nastopila baje sploh prvič na odru ga. Z. Špeharjeva iz Zagreba. Njen nastop je bil v celoti posrečen, ker se je igralski kretala dovolj primerno, njen glas je izdaten in njeno petje očituje veliko muzikalnost. Mimika pa ji je še nerazvita in tragičnim momentom ni mogla dati pravega izraza. Očividno je bila po izkušnjah močno utrujena. Zato si sodbo o njeni kreaciji pridržujem po reprizi.

Prisotni njeni rojaki so ji prirejali najzivejše ovacije ter so ji poklonili naravnost ogromno šopkov. Pred rampo je bila poklicana šestkrat.

Polja je pel prav uspešno, učinkovito in z jasnimi vokaliziranjem g. Marčec, ki je tudi primerno živahno igral.

Izvrstna v petju in odlična v igri je bila Adalgisa, ga. Thierry - Kavčnikova, ki je prinašala tragične momente z resnično umetnostjo

Glavarja Druidov, Orovista je pel g. Rumpel, ki je šele v zadnjih dneh vskočil namesto obolelega g. Betetta. S svojo rutino je storil vse, kar mu je bilo možno; glasovno pa je bil šibak, menda utrujen.

Flavius je bil g. Mohorič ter je zopet popolnoma zadovoljeval.

Prav dobri so bili zbori ter so prav posebno ugajali.

Orkester pod vodstvom g. kapelnika Neffata je zasvilav slavnostno uverturo in vse predigre prav lepo in izrazito ter žel priznanje.

Gledališče je bilo dobro zasledeno in publika animirana. Fr. G.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Radioprogram

Petek, 18. aprila.

19.30: Versko predavanje; 20: Cerkvena arje poje ga. Cirila Škerlj-Medvedova; Koncert Radio-orkestra; 22: Casovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 19. aprila.

16: Prenos Vstajenja iz ljubljanske stolnice; 17: Reproducirana glasba; 18: Prenos zvonjenja iz trnovske cerkve; Koncert Radio-orkestra; 20: Prenos iz Beograda; 22: Casovna napoved in poročila, lahka glasba; 23: Napoved programa za naslednji dan.

tako, kakor bi človek mislil, to niso anarhistični psi brez tradicij, navad, zakonov in pravil. Nasprotno, njihova republika je čudovito urejena. Imel sem nekako pričko občudovati krasno civilizacijo v Carigradu samem v času, ko je imel Carigrad še populacijo svobodnih psov. Carigrad, samo nekoliko manjše mesto od Pariza, je razdeljen na sto okrajev. Nekako tako so bili tudi carigradski psi razdeljeni na sto krdel in nobeno ni preokračilo okraja, v katerem je bilo naseljeno. Vsako krdelo je strogo pazilo, da noben pes iz drugega okraja ni prestopil meje njegovega okraja. Zato je živela republika v miru. Vsaka rodbinska mati je vzgajala brez bojov svoje potomstvo in po pravici ji je bil propuščen najboljši prostor pri kupu smeti, iz katerega si je pasja občina zbirala najboljše za svojo skromno prehrano. »Ah! To niso bili godovi, ne banketi. Toda turški pes je ponizen in zna potrpežljivo čakati, da mu vrže radodaren človek košček črnega kruha, divne hrane, po kateri se obizuje vsa rodbina več dni. Škoda le, da je takih dobrotnikov tako malo.

Pripetilo se je meni, ki sem napisal to zgodbo, da sem postal tak radodaren mimoidoči. Spominjam se krasnega solnčnega dne. Bilo je pred mnogimi leti, nekakega juljskega dne... da, 20. julija 1904... Zgodba je resnična, kakor vidite... nisem si je izmislil... Tistega dne sem imel namen stopiti v baram Suleimanieh djami... Suleimanieh djami je najkrasnejša med krasnimi moše-

jami Stambula, a harem se imenuje veliko, štirinogato in zaprt dvorišče pred muslimanskim sanctuariem.

Vstopil sem torej v to mošejo. Nisem bil sam — spremljala me je moja prijateljica, prijateljica, ki me je spoznala takrat 20. julija, prvič in ki je hodila ob moji strani po najkrajših potih mojega življenja tudi potem, ko je bil Allah ločil najini usodi.

Oba sva bila utrujena. Pred vrati mošeje so ležali trije debeli kamniti stebri, katere so bila podrla stoletja. Trije stebri, ki so nedvomno podpirali vrata bizantinskega hrama, stoječega pred 6000 leti na tem kraju. In na podstavkih enega teh stebrov sva s prijateljico sedla.

Kar je prilezla iz luknje pod stebrom turška pasica, zelo mlada pasica, katere dolge in mehke bradavice so pričale, da pošteno doji. Uboga pasica, vsa rebra so se ji videla. Očividno ni bilo kaj jesti v okraju in stradala je posebno mati, katere otročiči so bili že en dan odstavljeni in zato jim je začelo kruliti po trebuških, kar je odločno napak tam, kjer ni kaj jesti.

Moja prijateljica je poklicala pasico, ki je naprej vse dobro premislila, pojej je pa prišla. Prodajalec črnih hlebčkov je prišel baš pravočasno na veliko zapuščeno dvorišče. Poklical sem ga in moja prijateljica je kupila mnogo črnih hlebčkov. Prijeto presenečena pasica je videla pred seboj najmanj teden dni radiosti in godovanja.

Prežeta hvaležnosti je hotela ta pasica — pasja mati — kar takoj pokazati svo-

jo radost in zaupanje. In da to dokaže, je storila, kar bi storile vse matere sveta. Brž je zlezla nazaj v svoj brlog pod stolpom, pa se je takoj vrnila in prinesla v gobcu tri mladiče, katere je nama po vseh pravilih predstavila. Bili so tako dobro rejeni in okrogli, kakor je bila mamica mršava. Zdelo se je, da je pasica po pravici ponosna na svoje potomstvo. Vpriču nauje je našina nova prijateljica razdelila z zobnimi med mladiče dnevno hrano, kar je ostalo, je pa spravila na varno. Končno se je vrnila in pojedla drobtinice, ki so jih bili pustili mladiči. In zopet je dobila vsa rodbina pasje lice.

— Kadar me bo več tu, — mi je dejala prijateljica... (vrniti bi se morala v svojo domovino, zelo zelo oddaljeno in bolj mrzlo od snega in ivja...) — ko me ne bo več tu, se vrnite na ta kraj in kupite še kruha tem mladičem in njihovim mamicam... da?... Mi obljubite?

Obljubil sem. In ostal sem mož beseda. Vrnil sem se...

Vrnil sem se čez štirinajst dni. Sedel sem na isti steber. In dvorišče okrog mene je bilo še vedno tako sijajno in solnce je sijalo enako toplo, kakor pred štirinajstimi dnevi. In vendar, ker sem bil zdaj sam tam, kjer sva bila prej dva, se mi je zdelo, da je ves sijaj tega kraja skajlen.

Luknja pod stebrom je še zijala. Pasje matere ni bilo tam. Toda uganil sem, da ne more biti daleč, kajti pasji zakon prepoveduje hoditi iz okraja. Čakal sem torej. In med čakanjem mi je prišlo na misel vtakniti roko v luknjo pod stebrom.

Oglase za velikonočno številko sprejema uprava „Slo. Naroda“ do petka do 6. ure popoldne

nujne oglase v soboto do 9. ure popoldne „Slovenski Narod“

Dnevne vesti

— **Kraljevo velikonočno voščilo vojski.** Za velikonočne praznike je naslovil kralj na vojsko naslednje voščilo: Velike praznike Kristusovega vstajenja voščim gg. oficirjem, vojaškim uradnikom, podčastnikom, kaplani in redovom krščanskih verotoževcev v željo, da bi rodilo njihovo prizadevanje v službi drage Mi vojske in mornarice najkristovitejše sadove in napredek naše domovine. Hristos Vaskrse!

— **Sprejemi pri Banu.** Ban dravske banovine inž. Dušan Serneč jutri na veliki pelek ne bo sprejel strank.

— **Is državne službe.** Imenovan je za statistika pri oddelku splošne državne statistike tajnik listega oddelka Ivan Selan, razčinski oficijal Josip Kume je premeščen iz Sarajeva v Banjaluko; iz državne službe je odpuščen arhivski uradnik ministrstva javnih del Slavko Debeljak.

— **Ferjalna kolonija za učitelje.** Med letničnimi šolskimi počitnicami bo otvorjena v Beli Luki na otoku Korčuli ferjalna kolonija za učitelje srednjih in strokovnih šol. Enomesечно bivanje v koloniji bo stalo 980 Din. V tem je vrčunana vpisnina in članarina ter stanarina in prehrana. Ta znesek se lahko plača do 15. junija v mesečnih obrokih po 200 Din. Nadalje je treba poslati po pošti nakaznici ali čeku na naslov glavnega poverjenika učiteljskega ferjalnega Saveza g. Slavka Mrovčija, učitelja v Slovenjgradu. Bivanje na morju bo trajalo od 10. julija do 10. avgusta.

— **Izpitni na obrtnih šolah.** Po odredbi trgovinskega ministra bodo na vseh obrtnih šolah v državi od 22. do 28. t. m. izpiti, katerim bodo prisostvovali zastopniki in referenti trgovinskega ministrstva ali dotične banovine. Vse trgovske šole morajo poslati ministrstvu poročila o delu s svojimi opombami, kaj bi bilo treba v tem ali onem predmetu popraviti in opustiti.

— **Tujski promet v Splitu.** V Split prihajajo dan za dnem večje skupine tučev. Več skupin izletnikov je napovedanih za velikonočne praznike. V torek je prispelo v Split 40 tučencev subotičke trgovske akademije in 27 turistov iz Chemnitza, večerj pa 48 turistov iz Leipziga. Do konca aprila prispe v Split še 38 srednješolcev iz Prage, večja skupina slušateljev tehnike iz Stuttgarta, 50 turistov iz Dresdena, večja eskortirana iz Münchena, 60 turistov iz Hamburga, 20 varšavskih intelektualcev, 40 rumunskih izletnikov in še ena večja skupina iz Dresdena. 13. maja pa prispe v Pplit iz raznih slovenskih držav 300 geografov.

— **Razpisne službe.** Zavod za pospeševanje znanje trgovine pri ministrstvu za trgovino in industrijo potrebuje tele uradnike: referenta za informativno sekcijo, referenta za carinski vprašanje in referenta za tarifna vprašanja. Prošnje je treba vložiti do 30. t. m. Predsedništvo oddelka B stola sedmorice v Zagrebu razpisuje natečaj za izpraznjeno mesto sodno - pisarniškega uradnika III. kategorije. Prošnje je treba vložiti do 30. t. m. Pri tehničnem oddelku mestne uprave v Ptuju je razpisano mesto tehničnega uradnika. Prošnje je treba vložiti do 20. maja.

Tam so morala biti ščeneta. Moja roka je res otipala kupček toplega mesa. In da bi si mogel ščeneta v miru ogledati, sem jih privlekel po vrsti na dan. Cvilila so, pa ne preljudo.

Ne preljudo, a vendar dovolj. Ko so začevila treščiti, je prihitel na pomoč ves okraj. Obkolilo me je nad petdeset psov in vsi so tulili, da je bilo groza. Zob mi pa nobeden ni pokazal. Nedotaknjena ščeneta pred menoj so pričala, da sem nedolžen. Mislim pa, da so bila v nevarnosti vsaj moja meča.

A tedaj je nastal res nepričakovani predkret.

Opozorjena na nevarnost je prihitela psica mladičem na pomoč. Pridrvela je boječ se očividno najhujšega. Naenkrat me je pa zagledala in spoznala.

In tedaj se je zgodilo nekaj posebnega, nekaj izrednega. Kakor bi trenil s očesom je bilo dvorišče prazno. Vsi psi so jo popihali nazaj, odkoder so bili prišli. Psica s trebotom na pesku in jezikom na mojih čevljih me je pa očividno prosila, naj sprejemem njeno pomilno opravčilo za negotoljubni sprejem, katerega sem bil deležen — jaz, prijatelj, dobronik! — jaz, katerega ta zabita ščeneta sama niso spoznala!... nečuvena žalitev, za katero sem bil naprošen, naj jo izvolim oprostiti.

Ko sem bil pogladil ubogo, spokorjeno glavo in poklical prodajalca črnih blebečkov, da započim v gostijo najmoj spravo, se je psica vsa srečna in zadovoljna večkrat preklopila pred menoj. Toda materinske skrbi so se takoj oglašile in presenetila me je z izrednim dokazom inteligence in civiliziranosti. Kakršne še nisem videl pri nobeni živali na svetu.

Zagrabila je po vrsti ščeneta in vsakega posebej je pošteno stresla v gobčo tik pred mojim očmi. To je bila neobhodna in zaslužena kazen. Saj vendar ni lepo nadlegovati usmiljene ljudi, ki kupujejo sestradanim psom črn kruh. In spodobilo se je vstopiti pasim otrokom v glavo to koristno resnico, čeprav je bilo treba v ta namen zasadi zobe malo v uhlje.

— **Iz zdravniške službe.** Iz kmetnika zdravniške zbornice za dravsko banovino je bila črtana zobozdravnica v Slovenski Bistrici dr. Stefana Zunković - Kožnarška, vnosna na zdravniška higijenskega zavoda v Ljubljani dr. Milica Petrovič.

— **Dražba lava.** Ribolov zakupnega ribarskega okraja št. 94 — Tržišča — se bo oddajal na javni dražbi v zakup pri okrajnem glavarju v Kočevju 3. maja ob 11.

— **Razstava perutnine in kunccev.** Ob prihodnji letošnje priroditve velescema v Ljubljani, t. j. od 29. maja do 10. junija se bo vršila skupna razstava perutnine in kunccev, članov »Odeška za rejo kunccev in perutnine Kmetijske družbe v Ljubljani«. Razstava se bo vršila v posebnem paviljonu, ki ga je dala velesajmska uprava na razpolago. Poleg najlepših razstavnih živali bodo razstavljeni tudi razni izdelki, orodje, posoda, jaja in druge potrebščine, ki prihajajo pri reji teh živali v poštev. Razstava bo torej vsestransko poučna in zanimiva ter bo nudila občinstvu mnogo koristnega v vseh pogledih.

— **Razstava slovenskih umetnikov v Zagrebu.** Včeraj je bila v Zagrebu v Ullrichovem salonu otvorena razstava lesorezov in bakrorezov jugoslovenskih grafičnih umetnikov. Čisti dobicek gre v korist umetniškega ateljeja in doma, ki se zgradi v Kraljevi. Od tehnike so zastopani bakrorez, aqualinta, mezoštinta, vernis mou, suha igla itd. Med drugimi so razstavili umetniki Vjera Bojničič, Joso Bužan, Milenko D. Gjurič, Nasta Roje, Dragutin Renarič, Ivan Roch, Vlaho Pečanec, Peter Morozov (iz Sofije), od Slovencev pa Hinko Smrekar, Saša Santel, Rajko Subic, Mirko Subic, Avgusta Santel, Franc Košir, Elko Justin in Elda Piščanec. Ista dela bodo razstavljena tudi v Mariboru, Sarajevu, Splitu in Osijeku.

— **Prepoved sahajati v krčme.** Okrajno sodišče v Kozjem je prepovedalo posestniku na Veterniku, srez Smarje pri Jelšah, Jožetu Zupanu, sahajati v krčme od 4. maja 1930 do 3. maja 1931.

— **Ugotovitev.** Glede na izjavo ljubljanskega poverjenišva UJU, pridrženo v »Slovenskem Narodu« v ponedeljek 14. t. m., ugotavljamo, da poročil s koncertne turnee je pevskega zbora UJU ni pisal učitelj g. Jože Zupančič iz Litije.

— **Vranja nadloga in kmet.** V gozdovih in na poljih med Soro in Savo se od pomladi do zime porajajo in pode cele late vran in kavk in nad vsemi in okoli njih delajo tak vršič, da človek človeka komaj sliši. Ker uničujejo te ptice cela polja, zlasti koruzna in prosena, jim skušajo kmetje z zastrupljenim uničiti, drugi se jih pa s tem otresajo, da koruze enostavno — ne sate Streljati vran pa ne smeš!

— **Pomlad je tu!** Črešnje in breskve že cveto, v nekaj dneh bodo razcvetele tudi hruške. Maja cveto jabolka in češnje. Trava po pašnikih lepo požajata in je gošta posebno tih, kjer so gospodarji jeseni in pozimi močno znojili. Če ne bo do Kresa črva, kobilce in suše, bodo ljudje pridelali mnogo mrve. Marsikomu pa za živino že zdaj lanska zaloga pohaša.

— **Divji prašiči na Kočevskem.** Potniki, ki prihajajo z železnico iz Kočevja in okolice, pripovedujejo, da so se v bližnjih Auerspergovih gozdovih blizu vasi letošnji pomlad nenavadno močno zaredili divji prašiči (mrjasi). Lovci in kmetje jih zasledujejo in preganjajo, kolikor jim le čas dopušča. Divji mrjasi so za posameznega človeka opasni, poljskim pridelkom in gozdom pa škodljivi.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo še vedno negotovo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in večinoma tudi deževno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 17, v Sarajevu in Splitu 16, v Skoplju 14, v Zagrebu 13, v Mariboru 12, v Ljubljani 10,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 749,9 mm, temperatura je znašala 5,8.

— **Strašen zločin.** V vasi Borovi pri Virovitici je bil te dni izvršen strašen zločin, ki je razburil vse prebivalstvo. 70letno staro Marijo Doležal so našli v njeni hiši zadavljeno. Orožniki so bili prepričani, da gre za roparski umor, toda preiskava je pokazala drugače. Staro je umoril lastni sin, 26letni Mile Doležal. Fant je sprva zločin tajil, zapletel pa se je v protislovja in končno je pod težo dokazov umor priznal. Motiv zločina je zverinski. Fant je mater posilil in zadavil. V Borovu je odpuščeno državni pravdnik dr. Šuber iz Osijeka, ki osebno vodi preiskavo.

— **Zastupništvo s plinom.** V Banini Gredi pri Osijeku se je včeraj pripetila težka nesreča, ki je zahtevala tri človeške živete. V delavnici kovača Löwingerja so prenočili trije njegovi uslužbenci, pomočnika Ilija Lolič in Nikola Marjanovič ter vajenec Jakob Knežević. Ker je bilo hladno, so zvečer zakurili v peči, zaprli so pa ventil, da bi toplota ostala v sobi. Ko je zjutraj prišel mojster v delavnico, je opazil, da je še zaprt in da o uslužbencih ni duha ne sluha. To se mu je zdelo sumljivo in siloma je odprl vrata. Ko je vstopil, je našel oba pomočnika že mrtva, samo vajenec, ki je ležal pri vratih, je bil še živ. Njega so prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je kritično.

— **Za velikonočno voščilo** uporabljate razglednice Jugoslov. Matice, ki so povsod naprodaj po 1 Din. 277n

— **Zopet milijonska dediščina** v Vojvodini. V Torzi v Banatu živi obitelj, ki bo v najkrajšem času podedovala ogromno premoženje v znesku 42 milijonov Din. Baje je to pot zadeva resna in ne gre za potegavščino, kakor pri večini drugih dediščin. Pred 50 leti se je izselil iz Toržija v Buenos Aires v Južno Ameriko Gašpar Bugi, ki si je tam pridobil ogromno premoženje. Mož je leta 1927 umrl. Ko sta to zvedela njegova dva brata, sta zahtevala od našega konzulata v Buenos Airesu informacije. Konzulat je odgovoril, da je vest resnična in da sta naslednika vsega imetja. Brata sta posredovala v Argentini in sta te dni prejela od svojega odvjetnika, ki ju zastopa, pismo, v katerem sporoča, da je zadeva urejena in da bosta v najkrajšem času prejela 42 milijonov Din. Brata sta zaprosila zunanje ministrstvo za posredovanje. Ministrstvo jima je obhvalilo, da bo posredovalo.

— **Nesreča pri delu.** Na delavca Jakoba Vrečiča, zaposlenega na Bledu, je včeraj med delom padla precej težka alcala in mu zlomila nogo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

— **Električni tok ga je ubil.** V Splitu je te dni električni tok ubil mehaniškega vajenca Ivana Trumbića, ki je bil zaposlen na podtrepju nove stavbe »Croatie«. Stal je na mokrih tleh in stal je takoj mrtev.

— **Sin ustrelil očeta.** V vasi Suvoji pri Sisku je bil te dni izvršen strašen zločin. Mate Nikolič in njegov 26-letni sin Mijo se delj časa nista razumela. Vzrok je bila borba za posestvo. Oče ga sinu ni hotel izročiti, ker je bil pijanec, pač pa ga je hotel prodati in se preseliti v Slavonijo. Zato ota se že opetovano sprla in nekoč je sin očeta tako oplazil po glavi, da so ga morali prepeljati v bolnico. Sin je moral v zapor, kjer je presedel 6 mesecev. Toda tudi ta kazen ga ni iztržila. Popival je še vedno in ob vsaki priliki nadlegoval očeta. Te dni je sedel oče v gostilni, ko je vstopil sin Mijo. Ni hudega slutel mu je stari ponudil merico žganja. Mijo pa ga je očno ravnil, potegnil iz žepa samokres in besnetkar ustrelil nanj. Štiri kroglice so zadele očeta v prsa, dve pa v roko in je bil takoj mrtev. Zločinskega sina so prijeli in zaprli.

— **Otrok pil očetovo kislino.** V osiješki bolnici je te dni umrl 2-letni sinček kmeta Nikola Kokotovića v grozih mukah. Otrok je namreč pil očetovo kislino. Nesrečno dete se je mučilo tri dni.

— **Vratar — vlomilec.** Vratar Milan Drakulič iz Darde, ki se je izdal tudi za Jovana Jovanovića, je bil te dni pred osiješkim sodiščem obsojen na 6 let težke ječe, ker je v Osijeku in Vinkovcih izvršil več vlomov.

— **Ciril Metodove velikonočne razglednice** se dobe po trgovinah, trafikah in v družbeni pisarni, Beethovnova ul. 2. 290/n

Iz Ljubljane

— **50letnica g. Frana Bara.** Jutri prslavi v krogu svoje rodbine 50letnico rojstva g. Franc Bar, trgovec s pisalnimi stroji in radio - potrebščinami v Ljubljani. Gosp. Bara kot pristnega in originalnega ljubljana, vedno dobrodušnega in šega-vega, pozna vsa Ljubljana. Jubilar je bil rojen 18. aprila 1880 v Ljubljani. Po ljudski šoli je vstopil kot vajenec v trgovino »Rant«, sedaj železnikar, na Marijem trgu, kjer se je izučil za trgovskega so-trudnika. Leta 1896. je moral k mornarici, leta 1908 je pa vstopil kot trgovski potnik pri tvrdki Glogowsky & Co., zastopnik pisalnih strojev v Trstu. Potoval je mnogo po južnih krajih naše države in se v svoji stroki temeljito izobrazil. Vojna tuja njemu ni prizanesla. Moral je k volakom, toda sreča mu je bila toliko mila, da je bil zadnji dve leti v Ljubljani. Po vojni se je kmalu osamosvojil in je leta 1919. na Cankarjevem nabrežju otvoril trgovino s pisalnimi stroji. Podjetje je lepo napredovalo, kmalu je trgovino znatno razširil in ustanovil tudi lastno delavnico. Tvrdka Bar je bila tudi med prvimi, ki je uvedla radio v naše kraje in zato ni čuda, da je sedaj med vodilnim v tej stroki. Leta 1927 je trgovino in delavnico preselil na Mestni trg v bivše Bernatovičeve lokale, kjer je še danes. K 50letnici g. Baru iskreno čestitamo in kličemo: Se na mnoga leta!

— **Lj na naslov mestne elektrarne.** Glasom »Uradnega lista kr. banske uprave dravske banovine« št. 44 z dne 29. marca 1930 se od 1. aprila t. l. pobirajo banovinski davki, takse in doklade, med njimi tudi trošarina na električno energijo. Mestna elektrarna ljubljanska pa pobira te dni to trošarino že za del meseca februarja in mesec marec 1930. Ker se nam to pobiranje vidi nepravilno, prosimo pojaenila.

— **Kritične Dalmatinove in Mitkošiceve ulice kraj karambolov.** Skoro ne mine dan, da bi ne prišlo na tem križišču do karambola. Tudi včeraj popoldne okrog 17. ure se je pripetil manjši karambol med dvema kolezarjema, ki sta vozila tu križem in se zaletela drug v drugega, k sreči ne e preveliko silo. Padla sta oba s kolezi vred. Urno sta se pobrala, kar je bilo znak, da se nista poškodovala. Ker sta imela desne plašče, si tudi nista zamazala obleke. Po običajni kletvi in kratkem prekananju kdo je kriv, je eden hitro okoliš na kolo in jo odkuril po Dalmatinovi ulici proti Figovu, drugi pa ni mogel naprej, ker se mu je kolo zvrlo in ga je moral vleči za ušesa naprej.

— **H Baritonist Anton Šubelj** je priredil pred tedni v Berlinu koncert zamorskih in indijskih pesmi. Vsa kritika hvali njegovo izredno fino prednašanje in globoko razumevanje teh redkih glasbenih vrednot. Velik del svojega berlinskega spreda bo zapel g. Anton Šubelj tudi na svojem koncertu v Ljubljani, ki se bo vršil v petek, dne 26. aprila ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Vstopnice bodo takaj po praznikih v Matični knjigarni.

— **Za holokranske pogrebe.** Odbor za podporo pogorelcem Zaloče nam je poslal: Ves Zaloče v Beli Krajin je zadela

linda nesreča. Ogenj je uničil tamošnjim prebivalcem vse imetje, tako da tvojajo ostan brez hrane, brez obleke in brez strace. Nujna pomoč je jako potrebna. Obračamo se po tej poti do vseh, da priskoče tudi z najmanjšim darom na očišč. Darila sprejema dr. Riko Fuz, magistratni svetnik v Ljubljani, magistrat, l. nadst. Kdor hitro da, dvakrat da! Odbor za podporo pogorelcem Zaloče: Engelbert Gangl, l. r.; dr. Niko Zupančič, l. r.; dr. Riko Fuz, l. r.

— **Lj Dražba zapločnega orožja.** Pri deželnem sodišču v Ljubljani se bo prodajalo zaplenjeno orožje v porotni dvoragi sodne palače dne 15. maja ob 9. dopoldne. Prodajajo se bo le takim osebam, ki imajo oblastno dovoljenje za nožno orožje.

— **Lj Blagajna Pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani,** bo uradovale v soboto 19. aprila t. l. za stvarke samo do 12. ure.

— **Lj Obe nabavili Ljubljance,** od Zabjuka do stare cukrarne, sta pohel razne navlake in nesnage, zato bi to bilo treba v col dolžni radikalno očistiti. To bi bilo tudi v interesu estetike, kakor higijene potrošnje. Magistrat naj torej poskrbi za snago vsaj sredi mesta!

— **Lj Čemu imamo v Ljubljani policijske predpise?** Naj gre človek po opravku po mestu koder in kadar hoče, je ni ničie in trotoarja, da ne bi bila nastana z vsemi močnimi odpadki, raztrganimi kosi papirja, zavrnjenimi sulimi rožami, trotoarji pa nametani z oranžnimi lupinami, ob katerih človek lahko spodrsne in nevarno pade, s sadnimi obzirki ali pa še celo z razno — živinsko nesnago. Taka gnjusna navlaka se kaže dan na dan domačemu človeku kakor tuoci, ki dela potem seveda tudi upravičene opazke: »Ljubljana je nečisto mesto!« To ni več povojna psihoza in nervoznost, to je čisto navadna podvianost.

— **Lj Opasna za pešce kot otroke in vozila** je cesta za gradom in mrena nizka železna ograja, ki je komaj meter visoka, pa na več krajih že tako razrukana, da se je skoro dobro dotakniti ne smeš. Pod njo pa ti zija globoka strmina in na to — globok Gruberjev kanal! Železna ograja naj se primerno zviša (vsaj za pol metra), predno se pripeti nesreča.

— **Lj »Ljubljanski Sokol«** opozarja svoje članstvo, da sprejema prijave za beogradske vsesokolski zlet samo še do 28. t. m. Na poznejše prijave se nikakor ne bo moglo ozirati. Kdor se namerava udeležiti zleta, naj se do navedenega dne zglašiš v društveni pisarni med 6. in 8. uro zvečer, kjer dobi tudi vse eventualne informacije.

— **Lj Kako so gradili in kako izgleda v vsej svoji razkošnosti »Bremen«,** najhitrejši brzopotnik, ki je prejel nedavno tega »modri trakt«. Ta najnovejši, pravkar od berlinske Ufe dogotovljeni film, bo predvajala v premieri ZKD za velikonočne praznike v kinu Ideal. Na stotisoče rok je delalo dve leti, da so ustvarile tak ogromen plavajoč kolos, v katerem potuje skoro celo mestoce ljudi. Med vožnjo imajo potniki vso udobnost kot na suhem. Ogromne dvorane, igralnice, telovadnice, gledališče, kinodvorana, prostor za pristajanje letal — shrata: vse opremljeno po najnovejših izumih tehnike. Ta film si mora ljubljansko občinstvo vseskor ogledati.

— **Lj Pogreb Antona Matula** bo danes ob pol 6. in ne ob pol 16., kakor smo včeraj pomotoma poročali.

— **Lj Dr. Perko** ne ordinira do 22. aprila. 279/n

— **Lj Seznam najdenih predmetov,** prijavljenih policijski direkciji v Ljubljani od 16. do 31. marca 1930: 60 Din; 100 Din; listnica, v njej 40 Din, 2 potrdili na ime Kos M. Ježica in 2 priznanici; denarnica, v njej Skronski avstr. novic in 12 Din; 2 para dam. ružičnih rokavic; temnorjav šal; 2 zlati zapestnici; damska zapestna ura na jermensku; kriko; svileni ruta; damski dežnik; moški dežnik; moški siv klubok; boa in aktovka, v njej 2 zvezka trg. šole. — V železnih vozovih so bili najdeni sledeči predmeti: 17 dežnikov, 6 palic, kolesna sesalika, 2 nahrbtnika, zavitek podloge, moški klubok, par rokavic, knjiga ital. roman, 1 kg 30 dkg domače salame, ročna torbica s 104 Din 50 par, gamaše, sukničji, ročna torbica, v njej škarje, otroški klubok, obič. sukničji, usnjena čepica in zavitek usnja. — Iz hotela »Union« je bilo prinesenih več tam v kavarni pozabljenih starih deloma polomljenih dežnikov, palic, 2 sukničji, 2 klubuka in razne malenkosti brez vrednosti.

Iz Celja

— **Automatizna tehnika na kolodvoru.** Svoječasno je bila postavljena na kolodvoru automatizna tehnika Jugoslovenske Matice, ki pa je bila odstranjena, ko je postala svojo moderno električno tehniko »Narodna odbrana«. Ze nekaj dni pa je nova tehnika pokvarjena in se s popravilom odlašala, dasiravno je dnevno par desetih potnikov pripravljenih k tehtanju. Naj se vendar ustreže ljudem, ali pa naj se zopet postavi stara tehnika, ki je prav dobro služila.

— **Licenciranje bikov v Celju.** V Celju se bo vršilo licenciranje bikov na sejmšču pri mestni klavnici v ponedeljek 28. aprila ob 8. uri zjutraj. Bikorejci se opominjajo, da morajo prignati k licenciranju vse nad 1 leto stare bikove, torej tudi one, ki so bili že lani licencirani.

— **Obilica majskih hroščev.** V preteklih par dneh so se pojavili na sadnih vrtovih in v nižje ležečih gozdih v Celju in okolici gosti roji majskih hroščev. Kakor vse kaže, bomo imeli letos izvrstno žrnočevoc leto. Včerajšnji in predvčerajšnji dež eta sicer zadržala neljube goste v njihovem naglem razvoju, vendar je to brez pravega pomena, ker jih bo prvo sonce očivilo in spravilo k moči za usodno poljedino na sadnem drevju.

— **Sneg v nižjih legah.** V noči od tor-ka na sredo je zapadel po celodnevem deževju po vseh nižjih hrihribh na bivšem spodnjem Štajerskem precej visok sneg. Zračna temperatura je tudi v meču občut-

no pada. V drugi polovici aprila, ko je že skoro vse sadno drevje v polnem cvetju, je zračni (upajo) odmev starice zime več kot nečlub in neprijeten pojav.

— **Is poljejske kronike.** Zaradi krošnjarenja brez dovoljenja je bil ovaden 28-letni Matija K. iz Celja. Predsnočnim je nastal v nekem javnem lokaju preprij med nekimi družbo očitovih in narednikom Nikolaj K. Narednik je nastopil proti nasprotnikom s roko sablja in je brata Franca in Martina L. tako poškodoval, da sta rabila nujno zdravniško pomoč. Franc L. ima ob sabljinega udarca presekano levo lice in se zdravi v celjski javni bolnici.

V gostilni „Leon“

Kolodvorska ulica 29
V četrtek in petek ves dan polenovka in ocvrta ribe (šćurke).
Prisrta domovska in štajerska vina.
Priporoča se za poset
LEON POGAČNIK.

Sestra carja Nikolaja II

V Berlin je prispela te dni iz Kodanija sestra zadnjega ruskega carja Nikolaja H. Olga Aleksandrovna Kulikovska. Olga Aleksandrovna je zapustila cesarski dvor že pred padcem monarhije v Rusiji. Poročila se je s konjeniškim polkovnikom Kulikovskim in se umaknila v zasebno življenje. Po revoluciji je živela s svojo materjo, pokojno carico Marijo Feodorovno, v Kodaniju, po njeni smrti se je pa preselila s svojim možem v Holte, oddaljen 18 km od Kodanija, kjer upravlja bivši konjeniški polkovnik Kulikovski konjarno nekoga danskega milijonarja. Olga se pa bavi s slikarstvom. Zakoncemu Kulikovskemu se ni posrečilo odnesti iz Rusije denarja in draguljev in zato se preživlja s sadovi svojega dela. Na razstavi ruskih umetnikov v Beogradu so vzbujaše Okine slike splošno pozornost in vse so bile prodane. Nekaj jih je kupil tudi naš kralj Aleksander.

V Berlin je prispela Olga Kulikovska s svojima sinovoma Tihomom in Gurrijem, ki sta polagala izpit na ruski gimnaziji. Oba se učita doma in polagata izpite kot eksternista, da lahko prestopita v višji razred. Med bivanjem v Berlinu je govorila sestra bivšega carja z dopisnikom ruskega lista »Rule« o raznih vprašanjih. Na vprašanje, kaj meni o političnem položaju v Rusiji, je Olga odklonila odgovor, češ, da Rusi v emigraciji ne morejo reševati vprašanj, o katerih ima pravico odločati samo ruski narod. Na vprašanje glede njenega razmerja do Kirila Vladimiroviča, ki se je proglasil za ruskega vladarja, je Olga Aleksandrovna odgovorila:

»Ostala sva v dobrih sorodniških odnosih. Kar se tiče njegove proglasitve za vladarja, je nastopila proti nji že pokojna carica Marija Feodorovna in enako stališče zavzemam tudi jaz.«

Med pogovorom z Olgo Aleksandrovno se je izkazalo, da sestra bivšega carja ne zna nemško in da je nezadovoljna z nemškimi berlinskimi novinarji, s katerimi je govorila, pa je niso dobro razumeli in so objavili v svojih listih marsikaj, o čemur sploh ni govorila. Slednjič je nanesel pogovor tudi na znano Čajkovsko, ki se je izdajala za hčerko zadnjega carja Anastazijo. O laži-Anastaziji, ki je bila nedavno izgnana iz Amerike, je dejala Olga ruskemu novinarju, lahko napišete, da sem bila jaz prva iz doma Romanovih, ki sem prispela v Berlin, da vidim to Anastazijo in da vztrajam pri svojem prvotnem prepričanju, da nima ta ženska nič skupnega z mojo nečakinjo.

Draga sol

Sol je neobhodna življenska potrebščina in morda edina zabela, katero si more privoščiti siromašno indijsko ljudstvo. V Indiji je pridobivanje in prodaja soli državni monopol, ki prinaša angleški upravi težke milijone, čeprav prodajajo državno sol zelo poceni. Kilogram soli stane v Indiji 1 Din. Od tega odpade polovica na produkcijske stroške, polovica pa na trošarino. Ker odpade na vsakega prebivalca Indije letno okrog 5 kg soli, plača vsak Ind angleški upravi letno 5 Din. Na videz to ni mnogo, toda za siromašno indijsko ljudstvo je vendar znatno breme, angleška uprava pa polni blagajne, kajti pomisliti moramo, da šteje Indija 300 milijonov prebivalcev. Soli se porabi v Indiji vsako leto 2 in pol milijona ton.

Sol se pridobiva v Indiji v raznih krajih na različne načine. V goratem Pendžabu so solarne, kjer se sol pridobiva približno tako, kakor pri nas. V krajih blizu slanih jezer in morja pridobivajo sol iz vode. Vodo pustje izhlapevati pod pripekajočimi žarki in ko izhlapi do ene petine, se začno delati na površju kristali, katere pobero in izpirajo. Tako je pridobil sol iz morja tudi Gandhi s svojimi privrženci. To pridobivanje soli je pa bolj simbolično, ono je protest proti solnemu monopolu in angleškemu režimu sploh. Na ta način pridobivana sol bi seveda ne zadostovala niti za milijonti del konzuma. Gandhijevo sol kupujejo v Indiji kot dragocen spomin in simbol odpora proti angleškemu režimu. Sol, katero je pridobil iz morja Gandhi, plačujejo fanatiki dražje od čistega zlata.

IZPRAVNOST.

»Kaj vidim? Vojsk vas obiskuje v kuhinji? Ali se vam zdi to pravilo, Marica?«
»Ne, gospa, smek v salon si ga nismem upela poljati.«

Samomor pesnika Majakovskega

Bil je boljševiški pesnik, ki je delal s svojimi literarnimi proizvodi propagando za boljševiški režim

Iz Moskve je prišla kratka vest, da si je v ponedeljek 14. t. m. končal življenje znani sovjetski pesnik Vladimir Majakovski. Zapustil je v stilih pisano pismo, v katerem pravi, da je posegla v njegovo življenje ljubavna drama in da si mora končati življenje, ker ne vidi drugega izhoda. Poročilo iz Moskve veli, da je bil Majakovski eden najodličnejših predstavnikov domače literature, ki se naziva sovjetska v nasprotju z emigrantsko rusko literaturo.

Vladimir Majakovski je bil star šele 36 let. Že pred svetovno vojno se je udeleževal v literaturi kot ustanovitelj takozvani ruske futuristične šole. Bil je navdušen in seveda nekritičen občudovalec italijanskih futuristov, posebno Marinettija. Majakovski je izšel iz buržuaznih krogov, vendar je pa postal po boljševiškem prevratu pesniški prvak novega režima, katerega je poveličeval in koval v zvezde. Resnici na ljubo je treba priznati, da je bil pristaš radikalnega krila ruskih socialističnih demokratov ali sedanjih boljševikov že pred vojno in da je kot tak presedel letodni v ječi.

Aktivno je sodeloval Majakovski v obeh revolucijah l. 1917, v februarjski in oktoberski. Pozneje je stopil kot publicist in pesnik z vsem zanosom mlade pesniške duše v službo komunističnega režima. Pred vojno je izdal samo eno zbirko kratkih pesmic in večjo epično pesem. Med vojno je nastopil z antimilitaristično pesmijo »Vojna in mir«. Pozneje so dobivala njegova dela vedno bolj agitacijski značaj in obliko je začel pisati pamflete v obliki pesmi. Njegova dela so prevedena v mnoge tuje jezike.

Po zelo talentiranem Sergeju Jeseninju si je končal drugi prvak sovjetske proletarske poezije življenje. Med Jeseninom in Majakovskim je pa bistvena razlika, čeprav je njun konec enak. Jesenin je bil pravi bohem, zelo nadarjen pesnik, ki si je postavil v zgodovini ruske književnosti trajen spomenik tako, da je nastala z njegovo smrtjo v ruski književnosti občutna vrzel.

O Majakovskem literarna zgodovina tega ne bo mogla trditi. Majakovski je bil v bistvu isto, kar je Demjan Bjedni. Oba sta namreč segla po poeziji kot sredstvu za propagando in podpiranje boljševiškega režima. Razlikujeta se samo v tem, da je Demjan Bjedni izrazilo ljudski pesnik, ki piše svoje stihe v poljubni, najširšem slojem ruskega naroda dostopni in razumljivi obliki, dočim je pisal Majakovski bolj za inteligenco. Pa tudi njegove pesmi so bile izrazito agitacijske in celo hujskaškega značaja, posebno zadnje. Nekatero so celo take, da bi pri nas ne smele zagledati luči sveta, ker žalijo verski čut ali nacionalno zavest.

Iz zgodovine poljuba

Poljub je bil že v srednjem veku izraz ljubezni ali prijateljstva, pa tudi spoštovanja in oboževanja. To pa ni veljalo za vse narode. Japonci in Kitajci tega načina izražanja čustev sploh niso poznali, enako tudi ne večina narodov, pripadajočih polinezijski, malajski in mongolski rasi. Večina teh plemen si še zdaj izraža simpatijo na ta način, da se ljudje dotikajo z nosovi.

Poljubljanje je bilo znano že v časih modrega kralja Salomona in podložniki so skušali pridobiti naklonenost kraljev in velmož s tem, da so jim ponižno poljubljali rob oblačila. Stari Grki so se poljubljali na ta način, da so se držali za ušesa. V starem Rimu je bilo s posebnim zakonom določeno, da se mora poročiti z dekletom vsak, kdor jo poljubi na usta, izvzemši one primere, ko dekle fanta samo odkloni. Prvi kristjani so smatrali poljub za simbol krščanske ljubezni in bil jim je znamenje skupne vere, kajti pozdravljali so se s poljubom miru. Tudi veseli srednji vek ni imel nobenega razloga, da bi omejil ali odpravil navado poljubljanja. Šele v 17. stoletju so hoteli starokoptični moralisti v Nemčiji uvesti zopet strogi rimski zakon o poljubljanju, toda konzistorij je njihov predlog odklonil.

Sovjetska literatura proti veri

Zahteve Lunačarskega — Celo literaturo hočejo vpreči v politični voz

Bivši ljudski komisar prosvete Lunačarski se peča zdaj izključno z literaturo. Veliko pozornost posveča zvezi s preganjanjem vere protiverskim problemom. V moskovski reviji »Literaturnaja Gazeta« zahteva Lunačarski, naj organizira sovjetska literatura napad na vero. Članek Lunačarskega opozarja na to, da so cerkve vseh veroizpovedi spretno izkoriščale in še zdaj izkoriščajo umetnost kot veliko silo, s katero lahko vplivajo na najširše ljudske plasti. Vse cerkve na svetu, pravi Lunačarski, so v tem pogledu enake. Umetnost so znale vpreči v svoj voz tako, da jim mora delati tlako. Zato ni čuda, da je prirojena po njihovih interesih, kar velja posebno za upodabljajočo umetnost, ki se še zdaj ne more otresti izrazito cerkvenega vpliva. Značilno je, da je med slavni slikarji malo takih, ki bi ne bili vse življenje slikali raznih svetnikov in svetnic. Tu se najbolje vidi, kako je znala cerkev zaslužniti in izkoristiti umetnost.

Zdaj, ko stoji komunizem pred važno politično-kulturno nalogo, nadeljuje Lunačarski, da čimprej konča boj z vero, se ne moremo omejiti na to, da bi postavili protiverski odnosno cerkveni umetnosti sovjetsko umetnost. Naša umetnost mora aktivno nastopiti proti verskim predsodkom. Nova sovjetska umetnost mora biti napram vsem cerkvam agresivna in bojevita ne samo s tem, da odvrača pozornost od njih, temveč jih mora neposredno napadati in čim aktivneje sodelovati v splošni protiverski akciji, katero vodi homunistična stranka s protiverskimi organizacijami.

V sovjetski Rusiji je bil te dni razpisan natečaj za protiverski gledališki komad in Lunačarski pravi, da mora biti glavni napad v protiverskih literarnih in umetniških delih naperjen proti vsemu verskemu življenju, ne pa samo proti krivicam, katere delajo duhovniki zaslepljenemu ljudstvu. Lunačarski pravi, da je treba napisati gledališko delo, ki bo zadalo smrtni udarec sami glavi vere.

Nastop Lunačarskega proti veri je zelo značilen, ker je v skladu s splošno protiversko kampanjo v sovjetski Rusiji. Namen Lunačarskega je dati sovjetski literaturi značaj politične literature. Bliža se čas, ko bo veljalo vse umetniško ustvarjanje v sovjetski Rusiji brez politične tendence in brez opozarjanja na potrebo kolektivizacije za protirevolucionarno. Sovjetski pisatelji ne smejo samo opisovati življenja, temveč ga morajo tudi pojasniti, kakor zahteva politika komunistične stranke. Sovjetska literatura je torej zdaj brez politike nemogoča.

Ibsenov sin umrl

V ponedeljek zjutraj je umrl v Freiburgu po dolgi bolezni v starosti 71 let bivši norveški ministrijski predsednik in sin slavnega pisatelja Henrika Ibsena Sigurd Ibsen. Pokojni se je že prej lečil v Freiburgu, pa se mu je bolezen poslabšala in moral se je vrniti. Pred tedni se je podvrgel operaciji in bolezen se je obrnila na boljše, kmalu so pa nastale komplikacije, katerim je bolnik podlegel.

Pokojni je bil znan kot politik in kot pisatelj. Norveški minister je bil od l. 1903 do 1905. Kot pisatelj je bil znan najbolj po svoji drami »Robert Frank«, ki je prevedena v nemščino.

Justični škandal

Iz Pariza poročajo o justičnem škandalu v zvezi s krojačem Almazovim, ki je bil osumljen in obtožen umora knjigovodje Riquadina. Ogorčena javnost se obrača proti preiskovalnim metodam, kakršne so prišle do veljave v tem primeru. Oblasti so hotele na vsak način dokazati, da je Almazov morilec in zato so ga držale v preiskovalnem zaporu, čeprav so bile indicije proti njemu zelo slabe. Glavni dokaz naj bi bili sledovi krvi na obtoženčevi obleki. Štirje strokovnjaki Pasteurjevega zavoda so pa ugotovili, da sploh ne gre za sivecove krvi. In tako se je izkazalo, da je sedel Almazov po ne-

dolžnem v preiskovalnem zaporu. V zvezi s to afero je izdal pravosodni minister Peret okrožnico, v kateri so točno določene pravice državnih pravdnikov, preiskovalnih sodnikov in višjih uradnikov sodne policije. Vsem tem činiteljem ministrstvo strogo naroča, naj predhodno preiskavo hitro in temeljito izvrše, čim pride obtoženec v preiskovalni zapor. Primeri, da sedi kdo po nedolžnem v preiskovalnem zaporu, se ne smejo več ponavljati.

Nova ekspedicija v polarne kraje

Letos poleti se napoti na sovjetskem ledolomilcu »Sedova« polarna ekspedicija na Severno Zemljo in na zemljo Franca Jožefa. Ekspedicijo bo vodil prof. Schmidt, med udeleženci bosta pa tudi znani profesor Samojlovič in prof. Wiese. Namen ekspedicije je temeljito preiskati Severno Zemljo (bivšo zemljo Nikolaja II.). Lanski ekspediciji ledolomilca »Sedova« na zemljo Franca Jožefa in ledolomilca »Lidžke« na Vranglove otoke sta preiskali samo severozapadno in severovzhodno obalo Severne Zemlje.

Severno Zemljo je odkrila 1913 ekspedicija na ledolomilcu »Taimira« in »Vaigače«. Takrat so rabili za ekspedicije v polarne kraje prvič ledolomilce. Udeleženci ekspedicije so odkrili Vranglov otok, toda videli so samo jugozapadni del. Ni pa še znano, kako daleč se razprostira to otočje proti severu in zapadu. Letošnja ekspedicija bo proučila tudi naravna bogastva otočja in skušala bo ugotoviti, če se da organizirati lov na divjačina. Na otoku Severne Zemlje bo prvič ustanovljena znanstvena raziskovalna stanica in pripravljeno bo vse potrebno za zgraditev radiopostaje. Ekspedicija vzame s seboj tudi raziskovalni zbor, ki zamenja osobje znanstvene stanice na Zemlji Franca Jožefa. Ekspedicija poseti tudi Samotni otok, če bo dovolj časa. Na ta otok je stopila človeška noga samo enkrat in sicer l. 1916. Ekspedicija krene na pot začetkom junija in če pojde vse po sreči, se vrne koncem septembra, kajti v teh polarnih krajih je tudi najmočnejšemu ledolomilcu led dostopen samo v času kratkega polarnega poletja.

Edgar Wallace: 42

Vrata izdajalcev

Roman

— Neki gospod pravi, da mora z vami govoriti. Baje si prizadeva že od 10. junija, pa se mu še ni posrečilo spregovoriti z vami vsaj po telefonu.

Te besede so vplivale na lady Cynthia kakor čarobna paličica. Hitro je vstala in stisnila ustnice.

— Dobro, takoj pridem. Spojite me na polkovnikovo pisarno.

Komornica je opazila, da se gospej trese glas, toda druga izprememba na nji ni videla. Cynthia je hitela v možjevo pisarno, previdno je zaklenila vrata in celih pet minut je z nekom tiho govorila. Ko se je vrnila v svojo sobo, je komornica opazila, da je zelo bleda, kar se komornici ni zdelo čudno, ker je vedela, da boli gospo glava.

Ko se je polkovnik vrnil domov, je našel ženo v sprejemnici. Bila je oblečena k obedu, a njen plašč je bil pripravljen na stolu.

— Pa vendar ne odhajaš, dušica? — je vprašal polkovnik presenečeno.

— Da, spomnila sem se, da so me povabili že pred dobrim mesecem in da sem obljubila. — je odgovorila lady Cynthia brez najmanjše zadrege.

To je neumno, vendar pa upam, da te ne bo motilo, Johne.

— Mene? Niti najmanj. Obedoval bom sam ali pa pojdem v oficirsko menzo.

Varčnost je spadala med velike slabosti lady Cynthiae.

— Obed je že pripravljen in bilo bi škoda, če bi se pokvaril. Povabi torej kateregakoli častnika na obed. Vrnem se okrog enajstih.

Polkovnik bi bil najraje povabil Dicka Hallowella, toda ta je bil v službi. Adjutant je imel sestanek, z majorjem se pa polkovnik ni posebno dobro razumel. Sklenil je torej obedovati sam. Ko je zapel gong in je bil polkovnik že na poti v jedilnico, je dobil nepričakovan obisk. Prišla je Diana v svoji najkrasnejši toaleti.

— Za boga, Diana! — je vzkliknil polkovnik presenečeno. — Kaj je vas privedlo k meni?

Tisti hip je bil polkovnik res zadovoljen in vesel, da žene ni bilo doma.

— Lady Cynthiae me je povabila. — se je glasil presenečljiv odgovor.

— Cynthia? — je ponovil polkovnik, ki ni mogel verjeti svojim ušesom.

— Povabila me je na obed — prav za prav je govorila telefonično z mojo komornico, ko me ni bilo doma. Sedva nisem hotela zamuditi tako redke priložnosti. Cynthia imam zelo rada in hudo mi je, da se me tako redko spomni.

— Toda dušica, — polkovniku je Dianina izjava zaprla sapo. — Cynthia je morala z doma, šla je na sestanek,

ki je bil domeničen že pred mesecem. To je križ...

Poklical je komornico svoje žene, toda dekle ni vedelo, kje bo gospa obedovala.

— Prinesite pribor za gospodično Martynovo. — je naročil polkovnik in ker se je Diana branila, je pripomnil: — To se razume samo ob sebi, da ostanete pri meni na obedu. Cynthia bi mi nikoli ne oprostila, če bi vas pustil oditi.

Pošteno se je trudil opravičiti ravnanje svoje žene, toda v splošnem se ni jezil, da ima tako dražestno prijateljico in da bo obed mnogo prijetnejši nego je pričakoval.

Proti koncu obeda je Diana presenetila polkovnika s čudnim vprašanjem.

— Kako pridete iz Towera? — Polkovnik se je na ves glas zasmejal.

— Pa vendar ne mislite, da smo tu v Toweru zaprti in utrjeni, da vas straža ustavi in prebode z bajonetom, če ne poveste gesla?

— To bi bilo res neprijetno. Kaj imate tu v Toweru določena gesla? — je vprašala nedolžno.

Polkovnik je prikimal.

— Da, za vse straže v vsak dan. — je vprašala nedolžno.

— Abradakabra? — je vprašala smeje.

— Tako zamotano pa že ni. Ubogega starega stražmojstra bi zadela kap, če bi moral ponoviti to besedo. Ne, navadno je geslo ime tega ali onega mesta. Danes je — čakajte, takoj pogledam — danes je Boston.

— Boston! — je ponovila Diana razočarano. To ni bilo nobeno onih štirih imen, katere je pričakoval Trayne.

Kako naj ga obvesti o tej izpremembi? Razmišljala je o tem in prišla do spoznanja, da ne bo tako težko. Čim je ostala za hip sama v sobi, je napisala geslo na košček papirja, katerega je ovila okrog srebrnega šilinga in ga skrbno spravila v ročno torbico.

Ob desetih je izjavila, da mora domov. Izbrala je bila ugoden trenutek, kajti komaj so se zaprla za njima vrata, je lady Cynthia telefonirala, da se vrne šele okrog polnoči.

Ko sta se bližala stražnici, je videla Diana ceremonijo, o kateri je bila že toliko slišala in ki se je ponavljala v Toweru točno noč za nočjo že dolga stoletja.

Skozi mračna vrata Bloody Towera je korakal oddelek vojakov. Na bajonetih so imeli pritrjene svetiljke. Spreddaj je korakal vojak z veliko lučjo. Začul se je rezek klic:

— Stoi! Kdo je?

— Vojaki so se ustavili in osoren glas je dejal:

— Ključce.

— Cigave ključce? — je vprašala straža.

— Ključce kralja Jurija. — se je glasil odgovor.

Potem se je straža na povelje obrnila in odšla. Diana je slišala, kako je Dick Hallowell zaklical na ves glas:

Puške so udarile s kopiti ob tla in vojaki so krenili naprej do pušk, potem se je pa befeater, držeč v rokah ključce, odkril in zaklical z mogočnim glasom:

— Bog ohrani kralja Jurija!

— To so torej ključci? — je zašepetala Diana polkovniku.

— Da, čudno, je-li? Ta ceremonija je bila drugačna samo eno noč in sicer po smrti kraljice Viktorije, ko še ni bilo znano, kako se bo imenoval novi kralj.

Diani je močno utripalo srce, ko je šla mimo zakladnice. Tam je stal en stražar, pred Vrat izdajalcev drugi, ob jarku tretji, pri zunanjih vratih pa četrti. Diani so se tresla kolena, ko je prispela na Tower Hill in ji je šel polkovnikov sluga iskat taxi.

Baš v tem hipu se ji je približal prodajalec novin. Predno ga je polkovnik zapodil, je dejala Diana z drhtečim glasom »da, prosim« in mu stisnila v roko denar z listkom.

Malo je manjkalo, da ni pozabila vzeti novin zato ji jih je prodajalec pomolil pod nos.

— Navdušena sem za križaljke. — je dejala v zadregi, ko se je polkovnik diskretno nasmehnil njeni radovednosti.

Ko je šofer pognal avto, je bila Diana že prav blizu omedlevice.

Naročajte

„Našo dobo“

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! - Na vprašanja brez znakom ne odgovorjamo - Najmanjši oglas Din 5

Kdor rabi pisalni stroj,

pisalne mize, pult, stelaže, slike, itd., kupi to najbolje od Jančigaja, Tavčarjeva 1. Natančni popis v izlozbi istotam. 1380

MODROCE

La afrik močno blago Din 240.— spodnje modroce, mreže, posteljne odeje nakeneše kupite pri RUDOLF SEVER Maribor trg 2

Zahtevajte vzorce! 29/T

čevlje

kemično barva s strojem

M. TREBAR, Ljubljana

Sv. Petra cesta 6.

Klavirje

pianino in harmonije prodaja, izposojuje, popravila in čisto uglašuje najceneje, tudi na obroke — tovarna klavirjev WARBINEK, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska cesta 2. 1364

Letoviščarji!

Na Bledu se odda soba s 4 posteljami za mesec maj, junij, julij in september. Vpraša se: Jerica Ažman, Bled 1, Kukova cesta 88. 1404

čajno margarinovo presno maslo

ki je najceneše in enako naravnemu presnemu maslu, ker je izdelano iz sveže smetane in namerjano in stane samo 26 Din kg.

FRANJO SVOBODA, Zagreb, Žerjavčeva ulica br. 2.

Uradnik

večletni odvetniški sollicitator, knjigovodja, slov. srbo-hrv. in nemški korespondent, stenograf in strojepisec išče mesta v odvetniški pisarni ali večjem trg. podjetju. Ponudbe pod »Veziran/1366 na upravo lista. 1366

Mlad ločenec

dobro situiran, s stalno službo in nekaj premoženja, išče znanstvo s samostojno damo cv. vdovo, staro od 13 do 26 let. Le resne ponudbe s polnim naslovom poslati na upravo lista pod »Cvetoča sopolmlad«. Anonimno v koš. 1405

Ne uničujte zdravja

sobi in drugim! Pustite kajenje! Uporabljajte Nikoprost, ki stane samo 56 Din, pa boste tudi Vi postali nekadilec! Če ne verjameste, pridite se osebno prepričati! Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ul. 17/c. 1402

Klavirje

in pianino prodaja, izposojuje, popravila in čisto uglašuje najceneje tudi na obroke — tovarna klavirjev WARBINEK, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska c. 2. 1256

Makulturni papir

prodaja uprava Slovenskega Naroda,

Hišni posestniki

kojim zidna vlaga uničuje vrednost njihovih hiš, stavbeniki

in vsi, ki hočejo vlažno zidovje osušiti, oziroma zavarovati pred vlago in vodo, naj uporabljajo naš absolutno zanesljivi izolacijski preparat

„ISOL“

Prospekte z navodili uporabe pošilja brezplačno LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA Ljubljana, Hrtova cesta 54, 13.

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Zauzujenje — Nočno potenje — Bronhialni katar — Katar v grlu — Sluzni kašelj — Izmoček krvi — Vzdiganje krvi — Tesnoba — Astmatično hropenje — Zbadanje itd., — so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!
Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Telesna težina se poveča ter polahno popopneje končno zaustavi bolečine.

Resni možje zdravniške znanosti potrjujejo prednosti moje metode ter jo radi priporočajo. Čim prej začnete z mojim načinom prehranjenja, tem bolje bo za vas.

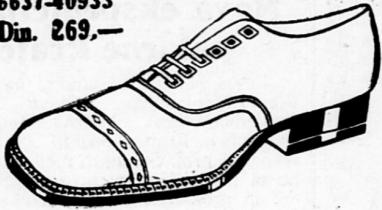
Popolnoma zastopaj dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opetovano opozarjam, da prejmete brezplačno, brez vsake zavese s svoje strani moje pojasnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritrđil temu

novemu načinu Vaše prehrane ki jo osnažujejo kot izborno prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in Vas bo nato vsak čas postreglo moje odatno zastopstvo. Črpajte pouk in močno voljo za zdravje iz knjige izkušnega zdravnika. Vsebuje okrepilcev in življensko utoho ter jemlje ozir na vse bolne, ki se sanjajo za sedanje stanje znanstvenega zdravljenja pljuč. Moj naslov je:

GEORG FULGNER, BERLIN - NEUKOELLN
Ringbahnstrasse 24, Abt. 615 (Deutschland)

Za Veliko noč

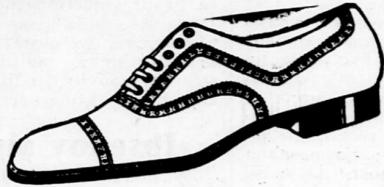
6637-40933
Din. 269.—

Elegantni polčevljev, tope oblike, izdelan iz finega rjavega ali črnega telečjega boksa.

Čvrst podplat in elastičen gumast podpetnik olajšujeta hojo in se v njih ne utrudite.

9637-70961
Din. 269.—

Čevljev za promenado in vsak dan, pošilaste oblike, okrašen z okusno perforacijo. Izdeluje se v črni ali rjavi barvi.

1937-40822
Din. 199.—

Moški polčevljev iz prima usnja z gumastim podpetnikom.

6227-
Din. 199.—

Kombiniran moški čevljev v obliki sandala. Elastičen podplat in gumasta peta omogočujeta udobno hojo.

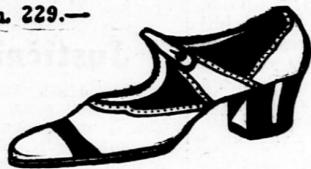
6625-89962
Din. 229.—

Okusen polčevljev na trakove, okrašen s kombinacijo sunburn in rjave barve ter s finim perforiranjem.

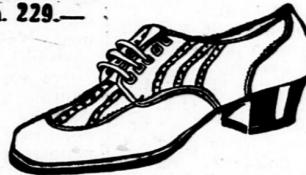
Široka oblika olajšuje hojo, zaradi česar je priljubljen za izprehode in daljše izlete.

1645-84951
Din. 229.—

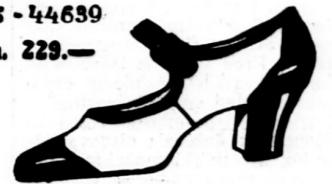
Čevljiček za izprehod v modnih barvah, okrašen s finim perforiranjem.

6625-40962
Din. 229.—

Rjav ali lakiran polčevljev na trakove, okrašen s finim perforiranjem. Nizka peta in široka oblika zagotavljata udobno hojo ter ga zaradi tega priporočamo za vsakodnevno porabo.

1955-44699
Din. 229.—

Jako močan in udoben čevljiček na nizki peti v sunburn barvi, okrašen s temnejšo nianso rjave barve.

9805-60305
Din. 229.—

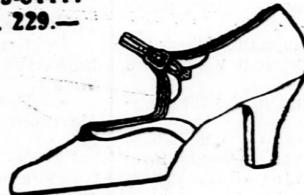
Dekoltiran čevljiček iz laka ali rjavega ševro. Izdelujemo jih svilenega atlasa za Din 169.—, a iz saltina za Din 69.—. Praktičen in eleganten čevljiček, ker dela nožico majhno in dražestno.

9675-84461
Din. 229.—

Čevljiček za promenado na visokem podpetniku v svetlih barvah, z okusno kombinacijo barve in kačje kože. Našiti okrasni so karakteristika letošnje mode.

9675-84444
Din. 229.—

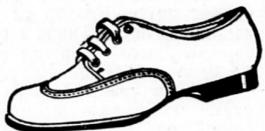

Nežen damski čevljiček, svetlih barv, z okrasom prave kačje kože. Izdelujemo ta okras tudi v laku.

9645-60103
Din. 229.—

Eleganten, gladek, lakiran čevljiček k večernim toaletam. Ta čevljiček izdelujemo tudi iz atlasa za Din 169.— in črnega lastina ali žameta za Din 89.—.

Br. 27-30 99.—
Br. 31-34 129.—
Br. 35-38 149.—

Razposajeni deci.

Izdelujemo čvrste čevlje iz mehkega dullboksa z gumastim podplatom in Indijancem. Jako trpežen.

3670-
Din. 69-89.—

Lahek otroški čevljiček iz mehke kože. Široka oblika odgovarja vsem potrebam otroške nožice.

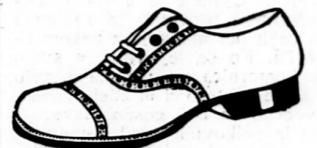
3630-
Din. 29.—

Najmilejšim.

Otroški čevljiček iz finega ševroa v raznih barvah. Opremljen je s praktično spono za zavezovanje ter se lahko obuva.

3632-70922

Br. 27-30 Din. 129.—
Br. 31-34 Din. 149.—
Br. 35-38 Din. 169.—

Eleganten polčevljev za male kavalirje. Izdelujemo jih iz finega telečjega boksa rjave barve.

2842-60705

Br. 27-30 Din. 99.—
Br. 31-34 Din. 129.—
Br. 35-41 Din. 169.—

Dekliški čevljiček iz la. rjavega boksa ali črnega laka.

9142-10703

Br. 27-30 Din. 49.—
Br. 31-35 Din. 59.—
Br. 36-38 Din. 59.—

Dekliški bel platnen čevljev z usnjenim podplatom. Je tako poceni, da vsakdo lahko razveseli svoje otroke z novimi čevlji.

2622-84732

Br. 27-30 Din. 129.—
Br. 31-34 Din. 149.—

Eleganten dekliški čevljiček.

Izdelan iz finega telečjega boksa v sunburn barvi ali črnem laku z okrasom imitirane kačje kože.

Vrsta 3672-70922

Br. 27-30 Din. 129.—
Br. 31-34 Din. 149.—
Br. 35-38 Din. 169.—

Deški rjav ali črn visok čevljev z usnjenim podplatom.

Rata